DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

12 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 154. SZÁM. 1930 JULIUS 11. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Nincs párja borzalmakban a boroszlókörnyéki bányakatasztrófának

Százötven halott. — Izgalmas mentési jelenetek. — A szénsav elöntötte a tárnát. — Kétszáz ember a halál torkában.

Boroszló, julius 10. Boroszló közelében a neurodei bányakerületben olyan borzalmas bányaszerencsétlenség történt, amilyenre még sohasem volt példa. A neurodei bányakerület Kurt tárnájában az egyik akna falának tágitása közben gázömlés keletkezett, szénsav tört az aknába és a szénsav behatolása szénporrobbanást okozott. Az aknákban dolgozó bányászok eszméletüket vesztették és nem tudtak menekülni.

A katasztrófa pillanatában 200 bányász dolgozott a tárnában. A rendkivül heves szénsavkiszivárgás miatt a mentési munkálatok nem indulhattak meg mindjárt és a mentők kénytelenek voltak először is lezárni azoknak az aknáknak az ajtóit, amelyekben a katasztrófa történt. Amikor a szomszédos munkahelyeken sikerült elegendő friss levegőt biztositani, megkezdődött a mentés, amely példátlanul izgalmas jelenetek közben ma egész délelőtt tartott. A bányakerület lakossága körében leirhatatlan pánik, izgalom és kétségbeesés uralkodik. A lezárt tárnában levő munkások hozzátartozói ezrekre menő tömegben, izgatottan várják a Kurt-tárna bejáratánál a mentés eredményéről szóló hireket.

Leirhatatlan izgalmat keltett a ma reggeli órákban az a hir, hogy a katasztrófa pillanatában dolgozó 200 bányamunkás közül legalább 145 életét vesztette.

A szénsavkitörés ugyanis teljes erővel folyó munka közben történt. Az éjszaka folyamán sikerült több holttestet felhozni a bányából és reggel félhat órakor a felhozott holttestek száma 70-re emelkedett. A bányában még 80 munkás van eltemetve és semmi remény sincs arra, hogy élve ki lehessen szabaditani őket borzalmas helyzetükből, annál kevésbé, mert a reggeli órákban a katasztrófa színhelyén a második és harmadik számu tárna közelében kőzetomlás történt, amely teljesen elzárta a tárna folyosóját, ugyhogy a mentési munkálatok elé szinte leküzdhetetlen nehézségek gördültek. A bányakerületben valóságos ostromállapot uralkodik. A katasztrófa hirére a hatóságok a környéken levő összes automobilokat lefoglalták és a szerencsétlenség színhelyére dirigálták. A reggeli órákig 48 bányamunkást sikerült élve kimenteni s az életbenmaradt bányászokat a lefoglalt automobilokon viszik a bányatelepről a neurodei kórházba.

A mentési munkálatokat a szomszédos bányatelepekről érkezett és lázas sietséggel összeverbuvált segédcsapatok végzik.

A bánya bejáratai előtt a mentés közben állandó megrázó jelenetek játszódnak le.

A bejáratok előtt tolongó *jajveszékelő és kiáltozó tömeget reggel még a megerősitett rendőrcsapatoknak sem sikerült visszaszoritani.* Az állandó szénsavkiszivárgás miatt a mentési munkálatok rendkivüli lassusággal haladnak előre, mivel

a haláltárna közelében, ahol 80 bennszorult bányamunkás tartózkodik, a mentők is eszméletüket vesztik.

Ennek tulajdonitható, hogy éjféltől reggel hat óráig megfeszitett munkával is mindössze csak nyolc bányászt tudtak kiszabaditani az aknából. A délelőtti órákban a Kurt-tárna bejáratát rendőrség, csendőrség és tüzoltóság zárta el, mivel a többezer főnyi, izgatottan viselkedő tömeg a mentési munkálatok sikerét veszélyeztette. A gázoktól való megtisztitás munkája még korántsem fejeződött be s a lakosság körében leirhatatlan izgalmat okozott az a hir, hogy a példátlan katasztrófa halottainak száma ma estig minden valószinüség szerint 180 körül lesz, miután a kórházba szállitott bányászok állapota az orvosok szerint nagyrészt reménytelen.

NEM SIKERÜLT MEGKÖZELITENI AZ ELTEMETETT BÁNYÁSZOKAT

Breslau, julius 10. A neurodei szörnyü bányakatasztrófa halottjainak száma a 150-et is meg fogja haladni. Most már majdnem bizonyos, hogy a szénsavtelitette tárnában rekedt 81 munkás menthetetlen. A tárnát még a déli órákban sem tudták megtisztitani a gázoktól s hiába próbálták ujból megkezdeni a mentési munkálatokat, nem sikerült megközeliteni az eltemetett bányászokat.

A mentőexpedició tagjai közül többen szintén sulyos gázmérgezést szenvedtek, ugyhogy rövidesen abba kellet hagyni a munkát. Az eddig kiásott halottakat a bányatelep igazgatósági épületének folyosóján ravatalozták fel. Eddig 59 kiteritett halott fekszik a folyosón, mig a többi áldozat személyazonosságát még nem tudták megállapitani.

A bányatelep lakosságának kétségbeesése határtalan. Alig van család, amelynek egy-két hozzátartozója ne lenne az áldozatok között. A munka egyelőre szünetel a telepen, bár a Kurt-tárna kivételével valamennyi tárna rendben van. A reggeli turnus munkásai valamennyien megjelentek ugyan a telepen, de kijelentették, hogy nem mennek le a bányákba.

A délelőtt folyamán kormánymegbizottak érkeztek Berlinből, hogy megindítsák a vizsgálatot a szörnyü szerencsétlenség ügyében.

Ehhez hasonló bányakatasztrófa utoljára a nyolcvanas években történt a rajnavidéki Kamphausen bányában, ahol 180 bányász pusztult el. Hasonló arányu katasztrófa volt a Bochum mellett történt heinitzi bányaszerencsétlenség és a dortmundi tárnaomlás is, melyeknek 144, illetve 130 bányász halottjuk volt.

Hindenburg elnök 10.000 márkát adományozott saját pénzéből a bányakatasztrófa áldozatainak hátramaradottjai javára. A porosz kormány szintén nagyobb összegü első segélyt fog kiutalni.

A hadsereg létszáma nem emelkednék a kötelező katonáskodás esetén

Budapest, julius 10. A felsőház folyosóján ma élénk érdeklődéssel tárgyalták Gömbös Gyula honvédelmi miniszternek a kötelező katonai szolgálatról tett nyilatkozatát, amelyet nagy örömmel fogadtak. A felsőház tagjai kifejezésre juttatták azt a felfogásukat, hogy különösen állami szempontból szükséges volna, ha a kötelező katonai szolgálatot Magyarországon is be lehetne vezetni, mert a mostani zsoldos hadsereg fenntartása tulságos megterhelést jelent az amugy is nagy költségvetésben.

A kötelező katonai szolgálatról Gömbös Gyula a következőket mondotta:

— Már régebben, az egyik költségvetési vita alkalmával a képviselőház határozatot hozott és utasitotta a kormányt, hogy a zsoldos hadsereg megszüntetése, illetőleg a kötelező katonai szolgálat bevezetése érdekében a lehetőséghez képest lépjen akcióba. Természetes, hogy a Ház utasitásának igyekeztünk eleget tenni és ez inditotta meg a kötelező katonai szolgálat bevezetésére irányuló tevékenységünket.

— Én a magam részéről mindig hangoztattam, hogy a mostani zsoldos hadsereg nem felel meg a magyar nemzet lelkületének, mely nem szivesen teljesit zsoldos szolgálatot. A kérdés megoldása nem rajtunk mulik. Abban az esetben, ha a hatalmak hozzájárulnak a kötelező katonai szolgálat bevezetéséhez, természetes, hogy a hadsereg létszáma egyáltalában nem haladná tul a mai zsoldos hadsereg létszámát. Magyarországra nézve nagy könnyebbséget jelentene a kötelező katonai szolgálat bevezetése abból a szempontból, hogy a zsoldos hadsereg fenntartására szánt összeg nagy részét jóléti intézmények létesitésére fordithatnók.

Tüntettek Bratianu ellen a királyi audencia után

Bukarest, julius 10. Bratianu Vintila tegnap este 7 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. Bratianu csukott autón érkezett a királyi palotába, ahol negyedórai várakozás után a király fogadta őt. A palotából távozva Bratianu, az ujságirók kérdésére minden választ megtagadott. Amikor a palotából az uccára lépett, a palota előtt összegyült tömeg zajosan tüntetett a volt miniszterelnök ellen.

Bratianu Vintila tegnap esti kihallgatása után azonnal összehivta a liberálispárt vezetőit, akiknek beszámolt az audenciáról. Ma délelőtt 9 órára ismét részletes jelentést tesz a párt vezetőinek a tegnapesti kihallgatásról és ezzel kapcsolatban a Vitorulban, a liberálisok hivatalos lapjában közlemény jelenik meg, amely a liberálispárt hüségnyilatkozatát tartalmazza.

Bratianu György, a disszidens liberálisok vezére, ma délután kihallgatáson jelenik meg Károly királynál.

Bukarest, julius 10. Bratianu Vintila a liberális párt képviseletében a mai napon memorandumot nyujtott át a királynak. A terjedelmes memorandumban részletesen kifejtette, hogy a mai kormányzati politika tarthatatlan, mert nagy nézeteltérések vannak az egyes pártok között.

A memorandumban a liberális párt sulyos kritikát gyakorol az uj kormányalakulat fölött.

Bukarest, julius 10. Maniu miniszterelnök a mai napon jelentést tett az állam külföldi kapcsolatairól és pénzügyi helyzetéről. A király kijelentette, hogy a felsorakoztatott adatokat megnyugvással veszi tudomásul.

A felsőház elfogadta a Társadalombiztositó szanálásáról szóló törvényjavaslatot

A felsőház mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Wlassics Gyula báró, elnök.

Napirend előtt **Hadik** János gróf interpellációjában azt kérdezi, hogy van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a Magyar Tufa Müvek céget, valamint a Kondor és Feledi épitő és kőbánya részvénytársaságot sulyos válságba juttatta a FAKSz magatartása. Kérdi végül, hogy milyen intézkedéseket szándékozik tenni a kormány, hogy ezeket a vállalatokat megmentse az összeomlástól.

Bud János, kereskedelemügyi miniszter nyomban válaszolt az interpellációra: Nem kiván foglalkozni az interpelláció történeti részével.

— Napról napra foglalkozom vállalatok sorsával és a legnagyobb gonddal ügyelek arra, hogy a magyar iparvállalatok fejlődése megkönnyittessék. Nem nézem közönynyel ennek a vállalatnak a sorsát sem. Sokat foglalkoztam a kérdéssel és teljesen egyet értek Hadik János gróffal abban, hogy bár mennyire is merültek fel észrevételek ezzel az épitőanyaggal szemben, mégis tény, hogy ez az épitőanyag világszerte ismert, elsőrendü epitőanyag és ami a legfontosabb, éppen a kisemberek épitkezését segiti elő. Én is csak a Rajna vidéket említem meg, ahol az épitkezések ennek az anyagnak a felhasználásával történnek. Másik nagy jelentősége a vállalatnak ,hogy az ugynevezett gipsz-falakat feleslegessé teszi és ily módon az egész gipszbehozatalt eltüntetheti. A kormány elég gyakran foglalkozott a kérdéssel és nem rajtunk mult, hogy még nem tudtunk megoldást találni. Ennek oka egyrészt a rossz gazdasági viszonyokban rejlik, másrészt pedig abban, hogy az államháztartás sem rendelkezik olyan eszközökkel, amelyek könnyüvé tennék a kérdés megoldását. A kormány nevében most csak azt jelenthetem ki, hogy mi is azon az állásponton vagyunk, hogy nem baj, ha az épitőanyagok terén van egy olyan vállalat, amely okos versenyt támaszt és amely az épitkezések lebonyolitását megfelelő árviszonyok mellett teszi lehetővé. Tovább is foglalkozunk a kérdéssel és keresni fogjuk azokat a módozatokat, amelyekkel a kérdés megoldható.

Hadik János gróf ujabb felszólalásában tudomásul vette a miniszter válaszát, amelyet a felsőház is tudomásul vett.

Ezután **Wlassics** Gyula báró elnöki előterjesztéseket tett, majd a Tarsadalombiztositó betegségbiztositási ágazatának pénzügyi helyzete rendezéséről szóló javaslat tárgyalására kimondták a sürgősséget.

Ezután vita nélkül elfogadták a betegek kölcsönös ellátása tárgyában kötött magyar-jugoszláv és magyar-bolgár egyezmény becikkelyezéséről, a fertőző betegségek elleni védekezés tárgyában kötött magyar-jugoszláv egyezmény, a nemzetközi ópium-egyezmény, a lengyel köztársasággal kötött kereskedelmi pótjegyzőkönyv, az Ausztriával kötött harmadik kereskedelmi pótegyezmény, a Görögországgal kötött kereskedelmi egyezmény, az állandó nemzetközi birósági szabályzatának módositásáról, az Esztországgal kötött békéltetőeljárási és választottbirósági szerződés becikkelyezéséről, valamint a nyersbőrök, illetve csontok kivitele tárgyában kötött nemzetközi megállapodás becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Napirend szerint következett a Társadalombiztositó Intézet szanálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Gróf **Hadik** János szólalt fel. — Többször kifejezést adott már annak az aggodalmának, hogy a Társadalombiztositó Intézet tul van méretezve, hogy alkalmatlan időben szervezték meg és olyan adminisztrációs terhekkel fog járni, amelyeket a mai gazdasági élet nem bir el. Hibáztatta azt is, hogy a Társadalombiztositó Intézet tartalékai felett való rendelkezési jog nem a pénzügyminiszter hatáskörébe van utalva, aki meg tudta volna akadályozni a tőkék tulságos immobilizálását és az adminisztráció tultengését. A mostani törvényjavaslat bizonyitja, hogy ezek az aggodalmai alaposak voltak. A törvényjavaslatot elfogadja, mert annak el nem fogadása bizonyos rázkódtatásokkal járna és esetleg odavezetne, hogy a táppénzek csökkentésével és a hozzájárulások felemelésével a szegény emberek még jobban megnyomorittatnának. De garanciát kér abban a tekintetben, hogy ez a helyzet a jövőben nem fog megismétlődni. Kéri a népjóléti minisztert, hogy ebben a tekintetben a törvényhozást nyugtassa meg.

Vass népjóléti iminiszter röviden válaszol a felszólalásokra.

A Társadalombiztositó egyensulyát csak igen nagy költséggel lehet fenntartani, — mondotta. Száz százalékos pontossággal nem lehet felelni arra a kérdésre, hogy a stabilitás biztositva van-e a jövőre, mert a jövedelmi oldal stabilitása a gazdasági helyzettől függ. Megnyugtatja azonban a felsőházat, hogy olyan kilengés nem fordulhat elő többé, mint amely most szükségessé teszi a betegségi ágazat szanálását. Nagy várakozással van az autonómia iránt, amelynek müködésétől sikert remél.

Ezután általánosságban és részleteiben is elfogadta a Ház a törvény javaslatot. Ugyancsak vita nélkül fogadták el a honvédelmi és egyéb fegyveres őrtestületek pótdijáról szóló törvényjavaslatot.

Ezzel a napirendet letárgyalták és az elnök kellemes nyári pihenést kivánt a felsőház tagjainak.

Az ülés az elnök éljenzésével fél 1 órakor ért véget.

A Bethlen-Baltazár ügy aktái még nincsenek lezárva

Bethlen István gróf miniszterelnöknek *Baltazár Dezső* püspöknek párisi szerepléséről mondott felsőházi beszéde és az annak nyomán megjelent nyilatkozatok ma is élénk szóbeszédre adnak alkalmat. Souher, a francia kamara külügyi bizottságának alelnöke tegnap nyilatkozatot tett, amely szerint a püspököt a francia kamara külügyi bizottsága hivatalosan nem fogadta és csak a kamara egyes tagjai fogadták őt, mint magánembert, udvariasságból.

Az ügyet, mint ismeretes, *Horthy István* lovassági tábornok vetette fel a felsőházban. A felsőház mai ülése után a felsőházi tagok előtt Horthy István beszélgetés közben elmondotta, hogy mi inditotta őt interpellációjának megtételére. Horthy István kijelentette, hogy ugyanazok a körülmények adtak neki inicativát az interpelláció elmondására, mint amelyek arra késztették, hogy a tiszántuli református egyházkerület főgondnoki tisztségéről lemondjon.

— Nem helyeslem ugyanis — mondotta — a püspök ur politikai szereplését és szükségesnek tartottam, hogy a francia kamara külügyi bizottságának tagjai előtt tett nyilatkozatára nézve kérdést intézzek a miniszterelnök urhoz a felsőház előtt. Maga az ügy, véleményem szerint, még nincs elintézve. Hogy folytatása lesz-e és milyen irányban, azt megmondani még nem igen lehet. Ma már azonban bizonyos, hogy a püspök ur nem a francia kamara külügyi bizottságának hivatalos szerve előtt, hanem a francia bizottság egyes tagjai előtt, mint magánember tette meg ismeretes kijelentéseit. A dologokon nem változtat a püspök urnak az a nyilatkozata sem, hogy ő a miniszterelnök által ismertetett nyilatkozatokat nem tette meg. A szöveg is, amelyet a püspök ur maga tett közzé, teljesen indokolttá tette az én interpellációmat.

Egyébként a felsőházban Horthy István tábornok szavaiból arra következtetnek, hogy Baltazár püspök párisi szereplésének aktái még nincsenek lezárva és azoknak folytatása várható.

A csehek nem akarják elejteni a magyar királykérdést

A „Právo Lidu“ prágai ujság azt a tendenciózus manövert, amelyet a magyar királykérdés kapcsán már hetekkel ezelőtt megkezdett, azóta megszakitás nélkül folytatja. Legujabb „szenzációja“ egy állitólagos deklaráció, amelyet a magyar legitimisták szándékoznának 1930 november 20-án, Ottó kir. herceg születésnapján kibocsátani. Nyilvánvaló, hogy ez az állitólagos deklaráció a „Právo Lidu“ szerkesztőségében készült. Hogy azonban a nevezett lap a maga rosszhiszemü eljárását valamiképpen fedezze és jóhiszemünek tüntesse fel, magyar nyelven közli ezt a koholt irásmüt, amelyet az egész magyar közvélemény most már nem fölháborodással, hanem csak gunnyal és derültséggel fogadott. Azok után a cáfolatok után, amelyeket a magyar királykérdéssel kapcsolatos kalandos hiresztelésekre illetékes helyen kiadtak, ezuttal most már csakugyan feleslegesnek látszik, hogy a „Právo Lidu“ közleményére komolyan reflektáljanak.

Három napja lángokban áll egy bácsmegyei gazdaság

Baja, julius 10. Harmadik napja óriási tüzvész pusztit Willman János földbirtokos mátészalkai gazdaságában. Vasárnap délben valószinü öngyulladás következtében kigyulladt a földbirtokos udvara. A tüz keletkezését nem lehetett megállapitani, olyan gyorsan terjedt a tüz. A gazdasági udvar pillanatok alatt lángokban állott. Elégett két juhakol, egy nagy szénakazal, félszerek, egy cséplőgép dobszerkezete, sok egyéb gazdasági felszerelés. Ezenkivül meggyulladt óriási mennyiségü trágya, amely harmadik napja ég. A tüzet a cselédség azonnal oltani kezdte és néhány órai megfeszitett munkával sikerült azt elfojtani, a trágyatelephez nem tudtak hozzáférni és igy annak egészen el kell hamvadni.

A gazdaságban elégett a baromfitelep is. A baromfiólakban rengeteg jószág bennégett. A tüzhöz kivonult a bácsalmási tüzoltóság is.

A mentőkocsiban meghalt az Országos Burgonyaközpont igazgatója

ÖNGYILKOS LETT.

Ma délben a központi járásbiróságon feleségével együtt megjelent *Schönwald* Lipót, az Országos Burgonyaközpont közvetitő iroda igazgatója. Schönwald Lipót alperes volt egy polgári perben. A tárgyalás végén, nyilván nem várt események hatása alatt, Schönwald Lipót *a járásbiróság folyosóján egy nagy üveget vett ki zsebéből és az üveg tartalmát feleségének szemeláttára kiitta.* Az üvegben félliter formalin volt és a nagy adag méreg következtében az igazgató pár pillanat mulva összeesett.

Az öngyilkosságra az igazgató feleségének sikoltozása hivta fel a járásbirósági folyosón tartózkodik figyelmét. Azonnal értesitették a mentőket, akik Schönwald Lipótot a Rókuskórházba szállitották. Alig állott meg azonban a mentőkocsi a Rókus-kórház előtt, a méreg hatása oly nagy volt, hogy a szerencsétlenség részvénytársasági igazgató a mentőkocsiban meghalt. Feleségét ugyancsak első segélyben részesitették, mert a borzalmas eset hatása alatt idegsokkot kapott.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Hetvenkilométeres sebességgel nekirohant az auló a betonpillérnek

Pozsony, julius 9. Kedden éjjel jókedvü férfitársaság indult el Pozsonyból Modorba kis éjjeli kirándulásra. A társaság tagjai voltak Kuhn Antal, a pozsonyi rádió igazgatója, Kraith Gyula, a rádió helyettes titkára, Csulen Nándor rádióoperatőr és Lankotta József, a csehszlovák sajtóiroda altisztje. A vidám társaság oMdorban mulatni kezdett s már erősen derengett a hajnal, amikor rászánták magukat, hogy visszatérjenek Pozsonyba. A motorkerékpár oldalkocsijába ketten ültek és pedig Kraith Gyula, aki térdén tartotta Lankotta Józsefet. A hátsó ülésen Csulen foglalt helyet, míg a gépet Kuhn Antal vezette.

Víg dalolással indult Modorból a társaság és teljes sebességgel haladt végig az országuton, amikor ma még ki nem derített okból

Kuhn Antal elveszitette a kormánykereket s a motorkerékpár hetven kilométeres sebességgel nekirohant egy betonpillérnek.

A gép felborult és több métermázsa sulyával Kraith Gyulára esett, akinek mellkasa összetört. A többiek nagy ivben repültek az uttestre. A szerencsétlenség után néhány perccel egy arra haladó autó Kraith Gyulát fölvette és Pozsonyba vitte.

a szerencsétlen fiatalember azonban utközben meghalt.

A társaság többi három tagja aránylag könnyebb sérülést szenvedett.

A pozsonyi rendőrség a halálos motorkerékpárszerencsétlenség ügyében megindította a vizsgálatot.

A rendőrség elővezetési parancsot adott ki Odescalchi herceg ellen

Budapestről jelentik: A fökapitányság bünügyi osztályára ma érkeztek át az V. kerületi kapitányságról herceg *Odescalchi* Miklós ügyének aktái. A rendőrség sulyt helyez annak megállapitására, hogy minden intézkedést idejekorán megtett és a legerélyesebben foganatositott ebben az ügyben.

A rendőr brutalizálása junius 30-án hajnali hat órakor történt. Az V. kerületi kapitányság nyomban detektiveket küldött a herceg lakására, hogy állitsák elő a kapitányságra. A herceg azonban már a botrányt megelőző napon sem tartózkodott lakásán és mint később kiderült a botrány után külföldre utazott.

A főkapitányság, hogy dokumentálja ebben az ügyben követett eljárásának helyességét, *ma délelőtt formális elővezetési parancsot adott ki herceg Odescalchi Miklós ellen.*

Az elővezetési parancs kiadás annyit jelent, hogy amint a herceg átteszi a lábát a határon, a legelső őrszemes rendőrnek is kötelessége őt előállitani.

A főkapitányság bünügyi osztálya teljes készenléttel várja, hogy az Odescalchi-ügy aktáit a herceg előállitása után **közmegelégedésre lezárhassa és a herceg** ügyét átadhassa a bíróságnak, amely azután felelősségre vonja herceg Odescalchi Miklóst.

Auguszt József épitési vállalkozót az ügyészség letartóztatta

Részes az épitkezési panamában.

Budapest, julius 10. Az ügyészség tegnap letartóztatta Auguszt József kőmüvesmestert, épitkezési vállalkozót, közokirathamisitás, csalás és megvesztegetés büntette cimén. — Mind a három büncselekményt — az ügyészség szerint — a belügyminiszterium egyik épitkezése körül követte el a kőmüvesmester, aki ma már a Markó uccai fogház egyik cellájának a lakója. A letartóztatás előzményei és részletei a következők:

Néhány héttel ezelőtt tartóztatták le Balássy Antal csendőrszázadost, aki a belügyminiszterium épitkezési osztályán Vay Kázmérral együtt müködött; ő volt a nagy panama első vádlottja és ő volt az első, aki vallott.

Ő volt az első, aki az ügyészség tudomására hozta Vay Kázmér viselt dolgait; ő volt az első, aki már Littke Kázmér előtt vallott arról, hogy Vay Kázmér tulságos jóindulattal viseltetet mindig Littke Kázmér iránt és azok iránt az épitkezések iránt is, melyeket Littke Kázmér, vagy Halassy Géza bonyolitottak le. Az ő kihallgatása után nem sokkal tartóztatták le Littke Kázmért, aki vallomásával teljesen kirobbantotta az egész panamaügyet.

Littke Kázmért a markói rendőrlaktanya épitkezése körül elkövetett panama miatt tartóztatták le; Balássy csendőrszázados a paksi csendőrlaktanya körül elkövetett büncselekmények miatt került fogságba. Balássyt csalás és közokirathamisitás cimén tartóztatták le. Azóta többször kihallgatták.

Legutóbbi kihallgatása során vallotta csak be, hogy egy Auguszt József nevü épitési vállalkozó, aki az ő közbenjárására kapta meg a paksi csendőrlaktanya épitkezését, követte el azokat a visszaéléseket, a melyeket már régen kideritettek.

Bevallotta a csendőrszázados azt is, hogy Auguszt József épitési vállalkozó megvesztegetés utján jutott a csendőrlaktanya épitkezéséhez.

Ez után a vallomás után a kir. ügyészség beidézte Auguszt Józsefet. Beidézte egyszer, kétszer, háromszor. Auguszt József mindig pontosan megjelent. Vallatni kezdték. Auguszt mindent tagadott. Arról beszélt, hogy ő a belügyminiszteriumban legitim uton jutott a paksi csendőrlaktanya felépitéséhez, szabályszerü ajánlatot tett a meghirdetett pályazatra és mivel a legolcsóbb volt, ő kapta meg az épitkezést.

Semmiféle visszaélésről nem tud, arról sem, hogy a paksi csendőrlaktanya elszámolását is meghamisitották és becsapták az államot.

— Ha ilyen történt — mondotta Auguszt — arról én nem tehetek: ezt az én hátam mögött csinálták: én nem csaltam és nem hamisitottam.

Az ügyészség szembesitette ekkor Auguszt Józsefet Balássy százados-sal és más terhelő tanukkal, majd tegnap reggelre ujból beidézték. — Tegnap egész nap folyt Auguszt József kihallgatása, amely eltartott az esti órákig és éjszakára már a Markó uccai fogház lakója volt Auguszt József. — Megvesztegetés, közokirathamisitás és csalás büntette cimén került a középkoru, elegáns épitési vállalkozó az ügyészség fogházába.

Auguszt József rögtön megnevezte védőjét és jegyzőkönyvbe diktálta, hogy az ügyészség letartóztatása ellen előterjesztéssel él a vizsgálóbiróhoz.

Az iratok legközelebb a vizsgáló biró elé kerülnek, aki Auguszt József kihallgaás aután dönt az előzetes letartóztatás kérdésében.

Ma reggel 9 órakor egyébként népes volt az a folyosó, amelyre a belügyi panamákban nyomozó ügyész hivatali szobája nyilik. Kora reggel ott volt már a tegnap letartóztatott Auguszt József felesége és eljött Vay Kázmérné is.

Augusztné is, Vayné is beszélgetési engedélyt kért. Augusztnét az ügyész elutsitotta kérésével, mondván, hogy csak akkor beszélhet férjével, ha a vizsgálóbiró már döntött a letartóztatás kérdésében.

Vay Kázmérné azonban kapott beszélgetési engedélyt. Reggel negyedtiz órakor a fogházőr felvezette Vay Kázmért a cellájából. A letartóztatott miniszteri tanácsos már korántsem olyan friss, mint amilyen volt akkor, amikor a fogházba került és amilyen volt még akkor is, amikor az első kihallgatásokat tartotta az ügyész. Ugyanabban a szürke ruhában sietett végig a folyosón, amelyben letartóztatásba került.

A fogházőr bevezette az ügyész szobájába. Ezután a fogházőr kiment, bent a szobában Vay Kázmér és felesége között az ügyész jelenlétében megindult a beszélgetés.

Félóráig tartott a beszélgetés, azután Vay Kázmérné cigarettára gyujtott és ügyvédje kiséretében elhagyta a törvényszék épületét. Vay Kázmért pedig a fogházőr vitte vissza a cellájába.

Közben a fiatal Augusztné még mindig izgatottan várakozott a folyosón, hátha hozzák a férjét és legalább láthatja, de hiába.

Kézimunka szaküzlet, Kossuth-u'ca 2. sz
Városháza-épület.

Filet motivok, filet alapok, kézi k'öpli és kézi filet csipkék, Klöpli csipkék 0.14-től, Grenadin 150 cm. (Schweizi) 2.90. Legszebb festett és előhuzott kézimunkák igen szép választékban.

Nem alkalmi vétel

hanem állandóan **olcsón** árusitom a

Műselyem harisnyát saját gyártmány hibátlan P. **1.95**, hibás **1.50**

Bemberg selyem harisnyát kis hibával **2.50**

Férfi strapa soknit páronként **40 fillér.**
Prima selyem nadrág hibátlan P. **290.**
Cipő osztályban
állandóan vannak egyes párok leszállitott olcsó árakon.

Benyáts Emil áruháza
Debrecen.

Békésgyulán a szellemek kőzáport zuditanak egy házra

A rendőrség nagy felkészültséggel nyomoz, de semmi eredmény nincs

Békésgyula, julius 10. A gyulai kisértetjárás kedden este ujabb hatalmas tömeget vonzott a Sittye ucca 13. sz. ház elé. Közel ezer ember táborozott az uccában, megostromolták a házat és majd kidöntötték a keritést, ugy hogy a rendőrség segitségét kellett kérni.

Pávó József rendőrfelügyelő, Bárdosy Imre rendőrfogalmazó és Buday Tibor főhadnagy kiment a helyszinre.

Óriási zsivajgás fogadta a rendőrség embereit. Pávó rendőrfelügyelőnek első dolga volt a tömeget szétoszlatni, amely szinte fenyegetőleg lépett már fel.

Beléptek a titokzatos házba. Kilenc óra volt. A „szellem" még nem jelentkezett, ugy látszott, mintha nem ismétlődnének a kődobálások. Bárdosy rendőrfogalmazó megkezdte a kihallgatásokat a különös esetre vonatkozólag. Ezalatt Pávó rendőrfelügyelő több rendőr kiséretében végigkutatta a kertet és a szomszédos házakat.

MIT MOND A KÖDOBÁLÓ SZELLEM MÉDIUMA?

Papp József, a 27 éves fiatalember, akinek jelenlétében történnek a kődobálások és tárgyak repülése, a következőket mondotta:

— Csütörtökön este az öcsémmel együtt feküdtünk a belső szobában. Alig aludtunk el, amikor a kályha felől hatalmas csörömpölésre ébredtünk fel. Lámpát gyujtottunk, de nem láttunk semmit, a befőttes üvegek és minden ugyanugy volt a kályhán, mint lefekvésünk előtt. Ujból eloltottuk a lámpát és megint kezdődött a csörömpölés. A következő pillanatban

a kályha mellől a kantafedél repült hozzám és erősen megnyujtott.

Ekkor már nagyon megijedtünk, kimentünk a másik szobába és ott feküdtünk le. A csörömpölés és a zaj egész éjszaka nem szünt meg, macska nem volt és semmiféle más élőlényt nem találtunk. A következő nap, pénteken az udvaron ültünk, amikor hirtelen kődarabok repültek hozzánk. *Egész kosárra való követ szedtünk össze szombaton reggel.* A háztető cserepein kopogtak a kövek és aztán zuhantak az udvarra, vagy egyenesen hozzánk vágódtak.

Aznap este a fogasról a sapka olyan erővel vágódott a hugom karjához, hogy elzsibbadt a karja. Kések és villák repültek a szobában tartózkodókhoz,

a kenyérkosárból kenyérdarab hullott ránk, a kantafedő ujból hozzámrepült. Szombaton este megimétlődtek ezek a titokzatos események. Már ekkor nagy tömeg állt az uccán és az udvaron és ezek mind a hátukon, fejükön érezték a kődobáló munkáját. Vasárnap este hasonlóképpen 9-től 11 óráig repültek a kövek és a konyhai edények. Hétfőn nem jelentkezett a szellem.

A rendőrség hitetlenkedve fogadta Papp József előadását, amit azonban a család összes tagjai esküvel is megerősitettek.

A SZELLEM A RENDŐRSÉGET SEM KIMÉLI

A bizottság már éppen indulni készült, amikor hirtelen egy kő koppant a háztetőn é snagy robajjal a bizottság tagjai közé esett. Pávó rendőrfelügyelő karját surolta. A rendőrtisztek és több megbizható férfi azonnal a kertet kutatták át, amikor szinte záporszerüen kezdtek esni a kövek az udvarra. A kövek három irányból zuhantak. A kertben és a szomszédos házakban és udvarokban nem találtak senkit, a kódobálások pedig ezalatt az idő alatt is állandóan tartottak. A padlásokat is átkutatták, de embernek ott sem akadtak a nyomára. Tiz-tizenöt perc mulva a kődobálások megszüntek.

Most rendőrök őrzik a házat, figyelik az eseményeket és igyekeznek a titoknak nyomára jutni.

VARRÓGÉP
SINGER VARRÓGÉP SINGER
JAVITÁS
SZAKSZERÜEN
ÉS GYORSAN.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-utca 79. sz.

Ma, pénteken délután kezdődik a román-magyar tenniszverseny

MEGÉRKEZTEK A MAGYAR ÉS ROMÁN VERSENYZŐK. — MA DÉLUTÁN EGY EGYES ÉS EGY PÁROS SZÁM LESZ.

Országos érdeklődés kiséri azt a tenniszversenyt, amely ma, pénteken délután kezdődik Debrecenben és tart szombat és vasárnap délután is. A román válogatott tenniszgárda veszi fel a küzdelmet a legjobb magyar tenniszezőkkel. Szép, izgalmas mérkőzésben lesz része a közönségnek. A román tenniszezők igen erősek és a magyar versenyőknek legjobb formájukat kell kijátszaniok, ha győzni akarnak.

A tenniszverseny a DEAC sporttelepén lesz. A rendezőség mindent elkövet, hogy a nagy érdeklődésre számot tartó és jelentőségteljes verseny méltó keretekben folyjon le. Hatalmas tribünt építettek a versenypálya mellé, gyors villamosközlekedés, büffé áll a közönség rendelkezésére.

A magyar versenyzők közül *Bánó* Lehel BBTE és *Silberdsorf* László már csütörtök délben megérkeztek Debrecenbe. A magyar csapatot *Szántó* László csapatkapitány, maga is régi kitünő versenyző kiséri és vezeti. Az ujpesti játékosok este érkeztek meg. *Takács* csak holnap érkezik és csak később játszik.

A románok közül csütörtök délben Botzer és Bunea érkeztek meg, este a többiek.

A versenyzők csütörtök délután tréninget tartottak a DEAC pályán s kiváló tudásról tettek tanuságot.

A verseny első napja ma, péntek délután lesz és már első nap izgalmas küzdelemben lesz része a közönségnek. Pénteken egy egyes és egy páros szám kerül lebonyolításra.

Bizonyos, hogy a verseny igen nagy érdeklődés fogja kisérni. A versenyen ad majd találkozót egymásnak Debrecen uri közönsége. *Az érdeklődés olg nagy, hogy vidékről, igy Biharból, Szabolcsból is számosan jönnek be.*

A versenynek igen nagy jelentősége van, mert az utóbbi időben a magyar tenniszezőket több kudarc és vereség érte és most akarja a csorbát kikészörülni a Tennisz-Szövetség s ezért a lehető legerősebb gárdát küldte le Debrecenbe. Kehrling kivételével a legjobbak lesznek itt, az öregek közül Takács, a fiatalok közül Bánó, Silberdsorf, Aschner, Leitner.

A románok közül Luppu nemzetközi viszonylatban is kiváló, nemkülönben oBtez is. A verseny folyamán a tenniszverseny minden szépsége érvényre fog jutni.

A román versenyzőket herceg Cantacosta kiséri. Ma, péntek délután igen szép küzdelmek lesznek. Bánó, Lehel magyar Botez románnal játszik, míg a Luppu—Bunea román pár a Bánó—Silbersdorf magyar párral mérkőzik.

Lesz ezenkívül egy bemutató mérkőzés, amelyben Cantacosta felesége egyik legjobb debreceni hölgyjátékossal, valószínüleg Nagy Ducival játszik.

A verseny igen olcsó belépő-jegyek mellett tekinthető meg.

A magyar csapatban a hangulat bizakodó és remélik, hogy erős küzdelem után megnyerik a versenyt.

200,000 dollár értékü alkoholt foglaltak le Amerikában

Newyork, julius 10. A scarboroughi kikötő rakpartján szerdán este vad tüzharc folyt le a prohibiciós rendőrség és az alkoholcsempészek között. A tüzharcban két alkoholcsempészt agyonlőttek. Huszonöt csempészt letartóztattak. A kikötőben öt hajót foglaltak le: egy jachtot, egy motorost és három dereglyét, amelyek tele voltak szeszes italokkal. A lefoglalt alkohol értéke 200.000 dollár.

Kitosztottak egy szerelmes párt a kormosarcu rablók

Páris, julius 10. Huszonnégy óra leforgása alatt egymásután két vakmerő rablótámadás történt Franciaországban, amelyek mindegyike a vadnyugat rablóromantikájára emlékeztet. A párisi Bois de Boulogneban szerdán délután két bekormozott arcu férfi előreszegzett revolverrel megállitott egy szerelmespárt, egy csikógói turistát és párisi barátnőjét. A banditák mindent elszedtek tőlük, még a férfi manzsettagombjait és nyakkendőtüjét is.

A egész támadás fél pere alatt játszódott le, az egyik elhagyatott sétányon, nem messze a Bois de Boulogne főutvonalától, ahol a támadás időpontjában ezrekre menő tömegek sétáltak a korzón. A másik vakmerő rablótámadás Marseilles egyik külvárosában történt. Öt álarcos bandita megtámadott két idegenlégióbeli őrmestert és elvette tőlük minden pénzüket, sőt revolverüket is.

Az egyik őrmestert, aki nem engedelmeskedett a „Kezeket fel!" kiáltásnak és revolveréhez kapott, vasdoronggal leütötték. A banditákra automobil várt a legközelebbi uccasarkon. Mint utólag kiderült, az autót is ugy lopták ehez a rablótámadáshoz. Az automobilt később megtalálták a város másik végében.

Családi villa

művészi és elsőrangu kivitelben, emeletes, 7 szobával és mellékhelyiségekkel, családi körülmények miatt, önköltségi áron, eladó.

Cim a kiadóban.

Holnapután vasárnap lesz,

ne feledtse el

fotocikk szükségletét

idejében beszerezni. Fényképezőgépek, mozi felvevő és leadó gépek kedvező fizetési feltételekkel beszerezhetők

Berzéki fotoszaküzletében

Piac ucca 38. szám az udvar ban. — A délelőtt 11 óráig beadott felvételekről délután 5 órára tükörlényes másolatot szál it.

Két szegény munkás nyerte az angol Derby főnyereményét

London, julius 10. Az angol Derbyvel kapcsolatos sorsjáték főnyereményét két szegény londoni munkás nyerte. Az összeg értékét titokban tartják, de tippelések szerint 80—160 ezer körül van az összeg.

A két munkás egyébként megmarad továbbra is foglalkozása mellett s midőn jövendőbeli terveikről érdeklődtek, azt felelték, hogy először kipihenik magukat. Egyéb tervük egyelőre nincs de alkalmasint megtalálják a módját a váratlan nyeremény alkalmas kihasználásának.

Francia gőzös megmentette a lezuhant oceánrepülőt

Páris, julius 9. Mermoz francia pilóta óceánrepülési kisérletének kudarca rendkívül kellemetlenül érinti a francia sajtót. Mermoz annak idején azzal indult el délamerikai repülőutjára, hogy bebizonyitsa a repülőgép fölényét a léghajóval szemben. A start a Graf Zeppelin délamerikai utjának startjával egyidejüleg történt s a francia repülőgép valóban hamarább érkezett Dél-Amerikába, mint a léghajó. A párisi lapok akkoriban diadalittasan regisztrálták ezt az eredményt s annál kellemetlenebbül érinti most őket az a hir, hogy Mermoz visszafelé jövet lezuhant az óceán fölött. A repülőgép maga egyébként a kényszerleszállásnál nem szenvedett sulyosabb sérüléseket és az egész délamerikai postát is megmentette. A francia gőzös, amely fedélzetére vette a szerencsétlenül járt pilótát, valószínüleg vontatókötélre veszi a lezuhant gépet és bevontatja valamelyik szenegáliai kikötőbe.

Haldane angol tudós saját magán kipróbálta a széngázmérgezés tüneteit

London, julius 10. J. S. Haldane tanár, hirneves angol természettudós önmagán próbálta ki a szénmonoxid gázmérgezés által keltett

Egy társával légmentes célfülkébe zárkózott, melyet szénmonoxid gázzal telitettek.

Midőn a fülke levegőjének gáztartalma 40 százalékot ért el, a kisérletező kezdte elvesziteni emlékezetét a legközelebbi eseményekre nézve, majd érzékei is kezdték felmondani a szolgálatot, megszünt mozdulatainak koordinációja, a tárgyakat, amelyek után nyult, nem a helyes távolságban kereste, egy tükörbe akart nézni, a tükör hátlapját forditotta maga felé, kezei reszkettek, járása dülöngő lett. Később kitünt, hogy a kisérlet utolsó órája alatt történtekből semmire sem emlékezett, noha társának állitása szerint szakadatlanul beszélt.

Haldane tanár kijelentette, hogy a kisérletet egyáltalán nem tekinti veszélyesnek és ahhoz hasonlókat már ismételten hajtott végre önmagán.

A LENGYEL KORMÁNY A BRIAND-MEMORANDUM MELLET.

Varsó, julius 10. A Lengyel Távirati Iroda jelnti: Ma délután nyujtották át a francia ügyvivőnek a lengyel kormány válaszát Briand ismeretes memorandumára. A válaszban a lengyel kormány kijelenti, hogy csatlakozik a memorandum elgondolásához s osztja a franciáknak azt a nézetét, hogy előbb az európai államok politikai biztonságát kell garantálni és csak azután kerülhet sor a gazdasági kapcsolatok a gazdasági kérdések kiépitésére, illetve megoldására.

Mozgószinházak müsora:

Uránia:

Telefon: 12-51.

Ma 7 és 9 órakor:

teljes hangos müsor.

Csak 16 éven felülieknek!

1. **Hangos hiradó.**
2. **Miki--móka.**
3. **A napcsókolta lány.**

Hangos dráma 11 felvonásban, a főszerepekben: Bánky Vilma és Joseph Schildkraut.

Vasárnap 11 kor ifjusági előadás, első osztályosok számára.

Kert Mozgó.

Piac ucca 9. a Vigmozgó mellett.

Ma, 8 és 10 órakor:

megnyitó előadás.

1. **Világhiradó.**
2. **A Matterhorn.** (UFA kulturfilm.)
3. **„Vasárna pdélután".** (A szív melodiája.)

Az UFA magyar tárgyu drámája. Főszereplői: Dita Parlo, Willy Fritsch, Mihály Gerő, Pethes Sándor, Ligeti Juliska, Dénes György.

Rossz időben a kert-mozgó jegyei a Vigszinházba érvényesek.

Molnár Zoltán debreceni lelkészsége előtérben

Tegnap délután **Balogh István** debreceni földbirtokos elnöklete alatt a református egyház tanácstermében egy népes értekezlet foglalkozott a legközelebbi lelkészválasztás ügyével.

Az értekezlet az összes jelöltek közül Molnár Zoltán hajdúhadházi református lelkészt,

a maga kiválóságánál, arravalóságánál, továbbá debreceni vonatkozásainál fogva, a legérdemesebbnek, a legméltóbb személynek tartja arra, — hogy a debreceni református egyház nagyhirü és kiváló lelkészi állását betöltse.

Az értekezleten jelen volt számos előkelőség között dr. **Hadházy Zsigmond** főispán is, aki mint a hadházi egyház főgondnoka, ajánlotta megválasztásra **Molnár Zoltánt.** Hangsúlyozta, hogy ő ismeri **Molnár Zoltánnak ugy** lelkészi, mint egyházi adminisztratív képességeit is. Hadházon igen értékes munkásságot fejt ki.

Dr. Balla Bertalan városi tanácsnok szintén személyes tapasztalatok alapján tett tanúságot arról, hogy **Molnár** Zoltán nemcsak lelkipásztora híveinek, de a szegényeknek megértő támogatója is. A debreceni egyház sokat nyerne Molnár Zoltánnal.

Herpay Gábor lelkész, vármegyei levéltáros, szintén Molnár rendkivül sokoldalu és értékes munkásságát ismertette.

Jóna János presbyter arra mutatott rá, hogy az Árpádtéri egyházrészben igen sok munka vár elvégzésre. Kívánatos volna, hogy **Molnár Zoltánt** állandó jelleggel ide megválasszák, — hogy azt a nagy hivatást, mely ennek az egyházrésznek lelkészére vár, betölthesse. Ez az egyházrész áldozatkész emberekből áll, akik nagyon tudnának ragaszkodni állandó lelkészükhöz.

Dr. **Hadházy Zsigmond** főispán **Molnár Zoltán** nevében kijelenti, hogy ha őt megválasztják, nem kiván ebből a parochiából eltávozni más egyházrészbe.

Ujváry József presbiter azt javasolta, keressék meg az összes egyházrészeket, hogy mielőbb foglaljanak valamennyien állást **Molnár Zoltán** mellett.

A nagy értekezlet ezeket a javaslatokat egyhangúlag elfogadta.

Kimondották azt is, hogy vasárnap több mint száztagu küldöttség megy Hajdúhadházra, hogy meghallgassák **Molnár Zoltánt.**

Távolbalátó készülékkel adnak elő Londonban egy szindarabot

Londonból jelentik: Az angol rádiótársaság julius 14-én egy teljes szindarabot fog különleges studióból távolbalátási készülékén is leadni. Ez lesz az első kisérlet nagyobbszabásu televiziós leadásra. A darab Pirandello „Egy ember, akinek virág van a szájában" cimü szindarabja lesz s az előfizetők a szereplők arcát, kezeit és taglejtéseit fogják látni. A szereplők arcát különleges festékkel kell majd kendőzni, mert a vörös szint például a televiziós készülék fehérnek tünteti fel. Az előadás körülbelül félóráig fog tartani s összesen 50 előfizető fogja a darabot egyszerre látni és hallani. Eddig csak ennyinek van televiziós készüléke.

Nagy vihar és jégverés Szerbiában

Belgrád, julius 10. Dél-Szerbia fölött szerdán megint ítéletidő vonult el. Pristina környékén nagy vihar és jégverés pusztitott. A villámcsapások három gyermeket megöltek. A felhószakadás megduzzasztotta a hegyi patakok vizét és az egész környéken árvizveszedelem mlépett fel. A Pristinán keresztülfolyó patak vize elöntötte a várost. Három török mecsetet annyira alámosott az ár, hogy mind a három mecset beomlott. A diónagyságu jégdarabok az állatállományban is nagy károkat okoztak. Ezer és ezer mezei nyulat vert agyon a jég s a megáradt patakok tele vannak döglött nyulakkal.

Százezer dolláros betörés Karlsbadban

Karlsbad, julius 10. Karlsbad egész közönségét nagy izgalomban tartja most egy vakmerő betörés, amelyet az elmult éjszaka az előkelő Imperial-szállodában követtek el. A tettes éjnek idején szinte

akrobata-ügyességgel mászott be Claire Hyman chicagoi asszony szobájába és az appartementből magával vitt egy 91 igazgyöngyből álló nyakéket, amelynek az értékét 92.000 dollárra becsülik.

A betörő még egy platinagyürüt és több kisebb brilliánst is magával vitt. A zsákmány teljes értéke körülbelül 96.500 dollárt tesz ki.

A betörést csak másnap reggel vették észre. Azonnal értesitették a rendőrséget, amely szinte példátlan apparátussal indította meg a nyomozást. Alapos helyszini szemlét tartottak és sorra kihallgatták a szálloda összes vendégeit. A vendégek közül néhányan ugy vallottak, hogy a szálloda körül egy gyanus embert láttak ólálkodni. Voltak, akik néhány adattal is hozzá tudtak járulni a gyanus ember személyleirásához. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a betörő valószinüleg maga is a szálloda vendége volt. A nyomozás azonban mindezideig pozitiv eredményt nem produkált és minthogy alapos a gyanu, hogy a betörő külföldre szökött, táviratilag értesitették a nagyszabásu betörésről az összes külföldi rendőrhatóságokat.

Érdekes, hogy a szállodát eddig mindig a rendőrség detektivjei őrizték és csak három nappal ezelőtt vette át a hotel őrizetét egy magánnyomozó vállalat s a betörő, aki ugy látszik, tudott a változásról, csak ezt várta meg, hogy nagyszabásu betörését végrehajtsa.

HIRDETMÉNY.

„A debreceni m. kir. államépitészeti hivatal értesiti a géperejü járműtulajdonosokat, hogy az István ut, Hajduszoboszlói ucca és Déli sor közé eső része átépités miatt le van zárva. A forgalom erről a szakaszról, a Salétrom ucca és Déli sor utvonalra helyeztetett át."

Debrecen, 1930 julius 9.

A hivatal főnöke:
Hornis György,
kir. müszaki tanácsos.

Közkivánatra még két nap.

Péntek és szombat. Már csak e két napon fogad

Szakál, a világhirü psychiator

grafologus, astrologus, jós, aki Debrecenben óriási népszerüségre tett szert. Fogad: Bika épület, József kir. herceg-u. feljárat, 9—fél 1-ig és 3—fél 8-ig.

A „Temps" háboruval fenyegetőzik Magyarország és Ausztria ellen

Róma, julius 10. Az egyik római lap foglalkozik a párisi Temps cikkével, mely az osztrák csatlakozásról és a magyar királykérdésről ir.

A római lap „A Temps háboruval fenyegeti Magyarországot és Ausztriát" cimen közöl cikket s kijelenti, hogy a Temps cikkének a konkluziója nagyon egyszerü. Franciaország, amely el akarjahitetni, hogy a béke őszinte barátja, bejelenti háborus szándékát, egy olyan háboruét, melynek okát az Anschluss-ban és a magyar trónnal kapcsolatban a Habsburg-restauráció-ban látja. Már pedig ezek a kérdések olyan problémák — jegyzi meg az olasz lap —, amelyek egyre kisebb jelentőségüek az európai politikai életben s mind kevesebb érdeklődés nyilvánul meg irántuk.

A magyar válogatott vizipóló csapat 12:3 arányban győzött Münchenben

München, julius 10. Ma délután igen rossz időben tartották meg a müncheni Dante-uszodában a magyar válogatott vizipolócsapat mérkőzését a müncheni válogatott csapattal.

A magyar csapat fölényesen játszott és 6:1-es félidő után 12:3 arányban megérdemelt győzelmet aratott a németek felett.

A vizipoló mérkőzés előtt stafétaverseny volt, melyben a négy magyar uszóval szemben 6 müncheni uszó vette fel a küzdelmet és pedig négy a 100—100 méteren, kettő a 200—200 méteren. Végeredményben a német staféta győzött 9.53.8 perc alatt. A magyar staféta ideje 9.59.6 perc volt.

Titokzatos revolveres merénylet nyilt uccán egy fiatal, elegáns nő ellen

Páris, julius 9. Tegnap reggel hét óra tájban, a Mouffetard uccában, amely ebben az időben még meglehetősen néptelen volt, egymásután több revolverlövés hallatszott. Egy barnaruhás, szürkekalapos fiatalember az uccán egy 25 év körüli, elegánsan öltözött fiatal nő elé toppant és rövid szóváltás után pergőtüzszerüen hétszer egymásután elsütötte revolverét. A nő véresen, eszméletlenül bukott a kövezetre, a fiatalember pedig a következő pillanatban futólépésben fordult be egy mellékuccába és eltünt az emberek szeme elől.

A vakmerő és rejtelmes revolveres merénylet óriási riadalmat keltett. Néhány perc alatt hatalmas tömeg gyült össze s rendőrök is érkeztek, akik azonnal az elmeneküllt gyilkos nyomába eredtek. Az üldözés azonban, amely felverte az egész környék nyugalmát, eredménytelenül végződött. A merénylő egérutat nyert.

A merénylet áldozatát kórházba szállitották, ahol még most is eszméletlenül fekszik és igy kihallgatását nem lehet tt foganatositani. — Annyit már sikerült megállapitani, hogy Marie Hervoisnek hivják és egy közeli szállodában lakik. — A rendőrséget rendkivül nehéz feladat elé állitja a vakmerő merénylet, mert a gyilkos személyére vonatkozólag a szemtanuk által adott és egymásnak lényegesen ellentmondó személyleirásokon kivül egyéb adat nem áll rendelkezésére.

Felhivás

Értestjük református hittestvéreinket, hogy az üresedésben levő református lelkészi állásra pályázott *Molnár* Zoltán hajduhadházi lelkész meghallgatására folyó hó 13-án, vasárnap reggel fél 8 órakor a nagyállomásról induló vonattal Hajduhadházra kirándulunk.

A résztvenni kivánók a nagyállomáson, vagy a csapókerti állomáson csatlakozhatnak.

Visszaérkezés délelőtt 11 órakor.

Intéző Bizottság.

Konyha-, előszoba- leány- és gyermekszoba

butorok

vásárlása előtt nézzen szét Strauszmann asztalos raktárában, Bethlen ucca 14. szám.

32.8 MILLIÓ PENGŐVEL CSÖKKENT A BANKJEGYFORGALOM.

A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a julius 7-iki kimutatás szerint a junius 30-iki állománynyal szemben 32.8 millió pengővel csökkent.

A bankkal szemben támasztott igények julius hónap első üzleti hetében enyhültek, ugy, hogy minden üzletágban csökkenés mutatkozik. A váltóesedékességek összege a benyujtások összegét 35.1 millió pengővel haladta meg. Az érekészlet devizaeladások révén 4 millió pengővel apadt. Az állami adósság törlesztésére 4.1 millió pengő folyt be. Az állami zsirószámlákra 5 millió pengő befizetés történt, ellenben egyéb számlákról 15.5 millió pengő folyósittatott, ugy, hogy végeredményben a zsiróállomány 10.5 millió pengővel csökkent. Az „Egyéb követelések" 0.7 millió pengő, az „Egyéb tartozások" pedig 0.8 millió pengő emelkedést mutatnak.

X Női ruhaszabásra és varrásra urhölgyeket jutányosan, rövid idő alatt tanít Papolczyné, Hatvan ucca 13. szám.

Hajduszoboszlón megtartották a földgázkompressor telállitását megelőző helyszini szemlét

Haladéktalanul megkezdik a csőlefektetési munkálatokat

Nemrégen részletesen foglalkoztunk azzal a nagyjelentőségü szerződéssel, amelyet Hajduszoboszló városa kötött a MÁV-val. Ez a szerződés egyik főtényezője lesz Hajduszoboszló város pénzügyi kibontakozásának, amennyiben olyan értékeket tesz mobillá, amelyek eddig a szó szoros értelmében a levegőbe mentek. A gázban is igen gazdag szoboszlói hévizforrásból fejlesztett földgáznak ugyanis csak egy részét vette igénybe a villanytelep meghajtása, mig

havonként mintegy 15 vagon szén tüzelési értékének megfelelő földgáz elhasználatlanul ment kárba.

Csütörtökön reggel kezdődött meg a helyszini szemle Hajduszoboszlón, amelyen a város részéről dr. Mártou Gábor polgármester, dr. Dajka Gábor főügyész, Hetey István főmérnök, Verss Béla igazgató főmérnök, valamint a világitási bizottság tagjai: Bélteky Lajos ref. lelkész, Zakar János bankigazgató, Borbély Ferenc és Végh Lajos bizottsági tagok, valamint Muhi Dániel épitész vettek részt. A MÁV és az érdekelt hatóságok is képviseltették magukat. A helyszini szemle alkalmával bejárták azt a vonalat, amelyen a villanyteleptől a vasuti állomáshoz a csővezetés fog megtörténni. A csöveket körülbelül ugyanazon a vonalon vezetik, amelyet a vasutállomásról a fürdőhöz gyalog járó közönség a réteken keresztül eddig is használt. Ez a közbirtokosság tulajdona s igy a csőfektetésnek semmi akadálya nem lesz. Ugyancsak teljesen zavartalanul fog menni maga az épitkezés is, miután a városnak érdeke elsősorban, hogy minden áldozatot meghozzon a tekintetben, hogy a gáz kompresszászen mindennapi késedelem kárt jelentene a városnak. Éppen ezért

minden elismerést megérdemel az illetékes tényezőknek az az igyekezete, hogy a város érdekében is mindent elkövetnek az üzem mielőbbi megindithatására.

Az államvasutakkal kötött szerződés értelmében a villanytelepen egy készüléket szerelnek fel, amely a vizből kiválasztott földgázt 20 atmoszférára kompresszálja fel. Ez a 20 atmoszférás földgáz aztán a már fent leirt uton, csöveken lesz a vasutállomáshoz vezetve, ahol a tulajdonképpeni kompresszáló akkumulátortelepet fogják felépiteni.

Ez a telep egész Magyarországon egyedülálló lesz és a legmodernebb berendezéssel fog birni. Itt 150 atmoszférára kompresszálják a gázt, amelyet aztán acélpalackokba töltenek és igy szállitanak elsősorban a MÁV részére.

Mint értesülünk, a MÁV részére lekötött évi mintegy 600.000 köbméter földgázon kivül cca. 200.000 köbmétert privát célokra is fel fognak használhatni, vagyis a magánosok részére is forgalomba hozzák. Ez különösen olyan helységekben, uradalmakban, üzemekben bir nagy jelentőséggel, ahol gázzal, vagy egyéb motorikus erővel nem rendelkeznek és igy

igen nagy közgazdasági jelentősége lesz annak, hogy ez a viszonylag igen olcsó világitási és fütőanyag mentől nagyobb mennyiségben kerül forgalomba.

Kórházainkban már ma is igen sok helyen használnak földgázt, de a szoboszlói kompresszortelep felállitása után ez lényegesen szélesebb körökben fog tért hóditani.

A csőlefektetési munkálatok néhány héten belől kezdetüket veszik; maga az egész telep pedig mintegy 7—8 hónapon belül lesz teljesen készen.

Hajduszoboszlónak ez a telep nemcsak anyagi hasznot fog biztositani, de a várost közgazdasági vonatkozásban is lényegesen emelni fogja.

A mai helyszini szemlével a megvalósulás stádiumába lépett a város és az államvasutak között kötött szerződés s remélhető, hogy az épitkezés a továbbiak során is gyors tempóban fog haladni.

Három szál cigány, de a három együtt sincs 20 éves

A KONTRÁS CSAK AKKOR SZEREPELHET, HA NAGY LÓVÉRA VAN KILÁTÁS. — NEM LÁTSZIK, HOGY KISUBICKOLJA A NAGYBŐGŐT. — LAKKCIPŐ, LENGYEL NADRÁG ÉS A KÖZÖNSÉG OSZTATLAN SZERETETE EGY KIS KORCSMÁBAN.

A nagy nyugoti metropoliszokban művész, nálunk csak egyszerüen cigány. No, nem mintha a cigány szónak minálunk kevesebb jelentése volna, mint a messze idegenben a művész névnek. Megbecsüljük, szeretjük mi is ezeket a Fáraó ivadékokat, akik annyi keservesen vig percet, annyi búsan szomoru órát szereztek nekünk. Sirva-vigadásunkat, nekibusult szerelmünket, honfiui kesergésünket ők, egyedül ők, ezek a barna arcu, finom kezü fiuk szerezték és szerzik meg nekünk a fehér asztal mellett, ár, hogy pusztulóban, kiveszőben van ez a fajta, nagy kár, hogy a magyar mulatás is lassan a mesterkélt mozi darabokban hirdeti sokszor bizony elferdülten a magyar temperamentumot, a magyar kedvet. Gyilkolja a cigány álmát, a magyar ur kedvét a jazz-band, a nyekergő idegen zene és a cigány vagy megalkuszik, vagy éhen pusztul. Külföldön rajongó lelkesedéssel hallgatják a keletről jött édes muzsikát, mig itthon pesti legények törik ki a nyakát a magyar zenének. Majd talán néhány évtized mulva, ha mint érdekes és divatos holmi kerül vissza ez a magyar muzsika, itt is több becsülete lesz.

De most ne erről beszéljünk, hiszen az özön vizel, mely elsepréssel fenyegeti a magyar muzsikát, ugy se állithatjuk mg. Kezdem tehát ott, hogy az egyik Péterfia uccai kisebb vendéglőnek érdekes és értékes „speciálitása" van. Három tagból álló cigánybanda. Első természetesen a primás, aki alig több tizévesnél és most egy nagy ür következik, mert utána mindjárt a bőgős következik sorrendben. Van még egy harmadik tagja is a bandának, a kontrás, de őt csak kivételes alkalmakkor engedik vonóhoz, nevezetesen akkor, ha sok lóvéra van kilátás. Ez pedig tudvalévőleg ma igen ritkán fordul elő. Különösen pedig a kis vendéglőkben. Nézzük tehát a primást. Élénk, gyik szemü, fekete kis legény. Fekete ruhája, lakk cipője van. De ezt a cipőt nyilván nem az ő lábára szabták, mert hozzávetőlegesen is van ez a kecsege orru topánka 42-es számu. Fekete nyakkendő és az egészet kiegészíti a bogár színü, dus, hullámos haj. Csupa riadalom, majd átmenet nélkül széles mosoly ennek a kölyöknek az arca, szeme. Mikor pedig állva alá biggyeszti a muzsikáját, az utolsó veres krajcárt is ki tudja muzsikálni az ember zsebéből.

A bőgős ruházata már előkelőbb, de nem annyira muzsikusi voltot elárulló. Gallértalan ing, se szinü kabát és egy ménkü nagy lengyel nadrág akaszkodik rajta. Ő is ugy tartja, hogy ha lengyel nadrág, hát legyen lengyel nadrág, igy aztán a kérdéses ruhadarab buggyapont a bokáját veri és a két szárában kevés jóindulattal el lehetne kvártélyozni egy sátoraljarajkót. Szemmel látható, hogy prezentbe kapta és nem igen formáltatta cingár kis alakjához. Hanem a fizimiskája ennek a gyermeknek is előreveti a nagy cigány árnyékát.

Akontrásról egyelőre nem érdemes beszélni, mert ő csak a kapufélfa mellől illegeti a vonóját s feltünő könnyelmü öltözékben van még igy kánikulai estéhez mérten is...

A banda éveinek száma össze-vissza se több 20 esztendőnél, mely számban benne van a tartalék, a kontrás életkora is.

Kilenc óra után van az idő. Egy-két asztalnál homoki vinkó mellett szomorkodik az a néhány vendég, kit ébren tart a honfi bú. Csak az egyik asztal mellett mulat a szó legnemesebb értelmében egy elkeseredett úr. Erdélyinek nézem. A szalon spiccen régen tul van, de azért most is olyan ur, hogy a szalonban is megállná a helyét. Egyedül van, csak a száz száll gyertya hiányzik előle.

Egyszercsak csoda ejti rémületbe a közönséget. A bejárat felől egy iromba nagybőgő vonul befelé, mintha csak lába nőtt volna. Csak a bőgő látszik, semmi más. De az aztán jön rendületlenül s mikor az egyik sarokba elhelyezkedik, akkor tünik fel a bőgős alakja, a fent leirt lengyel nadrágos kis cigány. De már akkor ott mosolyog a primás is és szedi elő viharvert tokjából a hegedüjét. Gyantázás, stimmolás következik, mit csak a ritkán elejtett piszegés zavar meg, mikor is a tartalék felé piszeg a primás, a kontráshoz, aki nagy búsan a kapufélfát támasztja:

— Pszt, pszt! — és minden piszegésnél lendit egyet a primás a kontráshoz, mely lendit és koránt se fejezi ki az invitálást, inkább azt mondja:

— Tünj el, de gyorsan a devlába!...

A kontrás struccot játszik, mert figyel mint a gyik a bokor alól, de azért ugy tesz, mintha nem látná az elutasító mozdulatot.

Mikor pedig elkészült a banda a gyantázással, már zendült is a nóta:

„Édesanyám ablakára rászállott a bánat...." A magyar úr felveti a fejét, elmosolyodik, a kis primás visszasza kacag és majd kihasad apró pofácskája a jókedvü örömtől. Aztán szakadatlanul játszik a banda. Szebbnél-szebb magyar nótát, hogy kedve jönne leborulni az embernek a pohár mellé, hogy tele sirja könnyel ezt a csúf világot. Már a magános úr fülébe húzza a kölyök, hogy:

„Felleg borult az erdőre.."

Egy, egy felsóhajtó beleénekléssel melegedik a könnyes szemü úr, a kis primás csaknem megbolondúl a jó kedvétől. Vihâncoló kedvében a szivéig muzsikálja magát az embernek. Szakad a vonója alól a nóta, hasad nyomában a magyar bánat, új üvegek kerülnek az asztalra s mire széjjel néz az ember, tele van a kis vendéglő kertje. A két tagu banda pedig fáradhatatlan. Nem is tányéroznak, arra nem jut ember. Csak muzsikálnak, aki adni akar nekik, az ugyis helyükbe viszi, már pedig mindenki ad. — Pénzt, italt, cigarettát. Kinálják a primást. Rágyújt. Szippant, vagy egyet-kettőt, aztán eloltja a cigarettát és zsebre rakja. Ki tudja, ki várja otthon epekedve ezeket a cigarettákat. A kapufélfától szinte a nyála csordul a kis kontrásnak.

És most jön a csoda. Ujra álla alá helyezi a hegedüt a gyerek. Uj nótát kezd, de a régiek közül. És énekel, énekel, hogy majd belehasad a szive, az a bolond, nótás cigány kis szive. A bőgős legényke kegyetlenül subickolja irdatlan nagy vonójával az ujjnyit vastag húrokat. Egyetlen fals hang, egyetlen mellékfogás nincs. — Szép, tökéletes, cigányos, bolonditóan kedves jelenet. Ha festő volnék, megfesteném. Egyszerre piánó lesz a zene csak a gyerek éneklése tör előre, aztán hirtelen fortisszimót fog, hátratekint a bőgősre, mintha egy nagy banda állana a háta megett, int, mint a nagy primások, újra halkit és ugy virtuózkodik, hogy egy veszekedett réjzkrajcár sem marad az ember zsebébe...

Csendben, a szivével hallgatja mindenki ezt a gyereket. Kinyilt szivek, kinyilt tárcák ölelik körül. Még olyan is volt, aki kölcsön kért, hogy adhasson. A kapufélfát támasztó kontrás is bekerült. Most már biztos a lóvé. Felfrissült erővel zendül fel a banda muzsikája. Istenem, olyan kevés kell az embernek, mikor a holnap gondját akarja elfelejteni. És ez a három rajkó kiválóan érti a búfelejtés módját, pedig ők még azt sem tudják talán, hogy mi az a bú, mi az a bánat, mikor fáradhatatlanul húzzák a neki búsult, lehajló magyar szíveknek a nótát, a világot meghódító magyar nótát.

Szalacsy R. Imre

NÉGY GYERMEKET MEGÖLT A FORGÓSZÉL.

Newyorkból jelentik: A Michigan-tavon szerdán délután súlyos motorcsónak szerencsétlenség történt. A tó fölött váratlanul forgószél keletkezett, amely felborította egy kirándulótársaság motorcsónakját. A motoros két utasa közül csak hármat tudtak megmenteni, mig négy gyermek a tóba fulladt.

Kerti
Folcsó csap berendezések, gummicsövek, sugárcsövek, szórólapátok és mindennemü vizvezetéki berendezések legolcsóbban
Fülöp Miklós
vizvezeték szerelő mesternél, Debrecen Csapó utca 3. Telefon 9-17

Tüzifát, szenet
legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy **vagontételben,** mint felaprózva, házhoz szállitva
Békési és Lőw
Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária" malom mellett) Telefonszám 945.

A SINGER VARRÓGÉPEK mégis A LEGJOBBAK!

Az Országos Kamaraszinház missziója

Néhány nap óta kedves, szívesen látott vendégei vannak Debrecennek. Olyan vendégek, kik az esztendő nagy részét Magyarország városaiban mint vendégek élik át. Színészek, az Alapi Nándor társulatának ismert, jó nevü színészei, természetesen a színészdirektorral az élen.

Ugy érzem, hogy ezek a vendégek az utolsó kongatói a magyar színészetet mentő lelkesedés sikongó harangjának. Kedvük és kitartásuk bámulatot kelt. Tudások előtt meghajlik a hozzáértő elme. Az ős színészetnek utolsó, kiteljesült, remek utódai. Valamikor szekereken, nyikorgó tengelyen jártak Thália papjai és papnői, ma egyetlen kisded csapat száll a vándormadarak kedvével kicsi Magyarország minden városába és viszi a romlatlan, ősi, tiszteletet követelő szinjátszás müvészetét. Valamikor félszerek deszkáin csillogtak az elhivatott ősök és szórták művészetük ragyogását, ma pompás szinpadokon, érthetetlenül üres házak mellett zendül fel a magyar szó muzsikája. Valamikor kitárt karokkal várták a szegény „komédiásokat" és minden vidéki uriház otthont nyujtott a viharos országutak müvész vándorainak, míg ma alig akadnak kitárt kapuju szívek, hogy ezeknek a ma is „vándor komédiásoknak" művészetét magukba fogadják.

Sokszor kérdezi, keresi az ember, hogy hol van itt a hiba. Mondják, hogy nyár van, meleg van, nincsenek itthon az emberek. Lehet. De Debrecennek több mint százezer lakosa van s a százezerből mégis csak akadni kellene a nyár, meleg, elutazás dacára is annyi rajongó léleknek, amennyi a Csokonai-szinház nézőterét betöltse. Mert Debrecenre nemcsak ráfér az, hogy lásson és élvezzen ezen az előadáson, de egyenesen szeretné azt hinni az ember, hogy Debrecen a maga kultur megérzésével be kell, hogy lássa azt a kivételes küldetést és értéket, mit ez a kisded társulat hirdet és képvisel.

Mert Alapi Nándor és társulata kulturmissziót teljesit. A magyar szinjátszás megmentésének kulturmisszióját. Mert a magyar szinjátszást meg kell menteni. Mert a magyar szinmüvészetet vissza kell helyezni arra a piadesztálra, melyen állott akkor, mikor még „vándor komédiások" hirdették őszinte kedvvel és tudással, lelkes müvészettel, a jövőbe vetett hittel a magyar szinjátszás diadalát és fontosságát.

Azt rebegik mindenfelé, hogy válságba került a szinjátszás, küzdenek a szinházak a mindennapi nehézségekkel, gazdasági és szellemi kór támadta meg ezt a szerves részét is a magyar szellemi életnek. Én valahogy nem tudok az ilyen kijelentésekkel egyetérteni. Hogy nem rózsás az állapot, az bizonyos, de ha tekintetbe veszem a háboru előtti, tehát boldog békebeli állapotokat a magyar színészet és szinjátszás szempontjából, akkor kétségkivül be kell látnia mindenkinek, hogy a mai állapotok még igy is minden bizonnyal haladást jelentenek, fejlődést mutatnak dacára minden filmkonkurrenciának. Az orfeumok, kabarék alig egy évtized leforgása alatt levitézlőben vannak, míg a szinházak száma határozottan emelkedő tendenciát mutat.

Egy hiba van. És ez a legnagyobb baj, sőt minden bajnak a csirája. A magyar szinjátszás — nagyon kevés kivétellel — eltért a müvészeti irányitól, üzleti, kizárólag üzleti alapokra helyezkedett és most az üziet, az anyagiasság fojtogatja és fenyegeti végveszedelemmel. Több értéket, több művészetet adni a magyar szinjátszásban s akkor fölénnyel győzedelmeskedik a magyar szinjátszás is minden árnyos, megkisértő veszedelmen. Csak egyetlen utalással legyen szabad hivatkozni a most meginduló külföldi irányzatra, mely elsősorban a müvészetre esküszik és ennek az esknek százszázalékos betartása hozza a sikereket minden hangos és néma filmkonkurrencia dacára.

És ennek a müvészetnek, megnemalkuvásnak misszióját hirdeti Alapi Nándor és társulata kicsi Magyarországon. Játékban, darabban egyetlen célja van : müvészit adni. Nem kisérletezik, nem hajszolja a kasszasikereket, nem alkuszik, hanem adja önzetlenül, hiánytalanul, lelkesen, döbbenetes kitartással azt, ami első és egyetlen célja lehet szintársulatnak : a művészetet. Kisded sereg ebben a küzdelemben, de a kicsik kitartásán, lelkesedésén szoktak elhullani a Góliátok. Alapi Nándor és társulata két ember előtt is olyan lelkesen játszik, mintha ezrek néznék végig tökéletesen elsőrangu játékukat, előadásaikat. Mert Alapi Nándor és társulata szent elhivatással, becsülettel, hüséggel a magyar szinmüvészet misszziójához állott be nemzetnapszámosnak és ezért tud fejedelmi értékü munkát adni.

sz. f. i.

Az aradi tőzsde elnöke öngyilkos lett

Arad, julius 10. Csütörtökön hajnalban öngyilkos lett *Deutsch* Andor 63 esztendős aradi kereskedő, a város, sőt Erdély egész magyarságának egyik legismertebb, legbecsültebb tagja. A kereskedelmi és iparkamara alelnöke, a Lloyd társulat elnöke, az aradi tőzsde elnöke, a hitközség elnöke és a magyar párt alelnöke volt, aki igen közeli rokonságban állott a báró Hatvani-Deutsch-családdal.

Az idős ember tegnap hajnalban félöt órakor házának II. emeletéről az uccára vetette magát. Mielőtt azonban leugrott volna a II. emeletről, felvágta az ereit. Nem zuhant a földre, hanem a földszint egyik reklámtáblájában fennakadt, innen szedték le. Amikor azonban levették különös függő helyzetéből, már halott volt.

Az öngyilkosság óriási feltünést keltett egész Aradon, mert Deutschot mindenütt ismerték és mindenütt tisztelettel vették körül. A háboru előtt gazdasága volt, később földet bérelt, majd a román földreform sok földjét elvette. Most társtulajdonosa volt a Radó és Társa textilcégnek és a város magyar társadalmi életében vezetőszerepet játszott.

A leggerencisebb aradi magyar volt — mondják az emberek. Ő volt egyébként az, aki a cionista áramlattal szemben mindenütt a magyar zsidóság állás pontját képviselte.

Levelet hagyott hátra, amelyben intézkedik temetéséről. Kifejti levelében, hogy az utóbbi időben üzleti s pénzügyi nehézségei voltak.

uHsz nap óta adórazzia folyik Aradon, ez annyira kimerítette az idegeit, hogy félt, nem tud tovább dolgozni.

Deutsch Andornak felesége, három leánya van és ugy Erdélyben, mint Budapesten kiterjedt és előkelő rokonsága. A veje : Major Béla, az Erdélyi Hírlap felelős szerkesztője.

A debreceni rendőrség nem győzi ellátni útlevéllel a külföldi nyaralásra utazók tömegét

Kettős sorokban állanak az útlevélosztály előtt. — Több munkaerőt kell beállítani.

A hatek óta tartó szokatlan meleg erősen siettette a nyaralási szezon megindulását. Minden épkézláb ember siet anyagi erejéhez mérten valamilyen nyaraló helyre menekülni, a gyilkos debreceni meleg és por elől. A legtöbben az idén a hazai fürdőhelyek mellett, a jó vidéket keresik fel, hogy barátságos rokoni körben, olcsó üdülést és kellemes szórakozást találjanak. A magyarországi nyaralóhelyek emelkedő forgalma mellett azonban még mindig megmaradt a felkapott külföldi fürdőhelyeknek a maga megszokott magyar törzsközönsége. A tehetősebb polgárság, ha csak teheti mégis inkább a külföld felé veszi az útját. Karlsbad, Abbázia, Grádó és az Olasz fürdőhelyek telve debreceniekkel. A szokásos fürdő inváziához az idén egy újabb vándorlási láz, illetőleg egy újabb fajtáju utazó csoport társult. Szinte meglepetésszerüen tűaznak nemcsak Debrecenből, hanem az egész ország területéről, — Ausztria és Svájc vadregényes, hegyes vidékeire. Nem kimondottan fürdőzés a céljuk ezeknek az útas karavánoknak, mert ezek az útazást, a gyönyörü vidéken történő kószálást öncélnak tekintve, mint hegymászók és túristák vágnak neki az Alpeseknek. Az újdon sült túrista tömegek mellett feltünően megszaporodott azoknak a száma, — akik a megszállott területeket keresik fel.

A külföldre irányuló nagy útasforgalom természetesen erősen igénybeveszi az útlevélkiállító hatóságokat. Debreceenben például

állás naponként 80—120 útlevél állitt ki a rendőrség útlevél osztálya.

A rendőrség első emeleti sarokszobájaábn, ahol dr. **Csige Sándor** rendőrfogalmazó vezetése alatt négy tisztviselő intézi reggeltől-estig szakadatlanul az útlevelek kiállítását, már reggel nyolc órától egész tömeg ember áll kettős sorban az ajtó előtt és vár órákon keresztül arra, hogy egyszer rá is kerüljön a sor. Napról-napra szenvedélyes kifakadások, őszintén fájdalmas panaszok teszik változatossá a hosszas várakozás idegölő egyhangúságát. Az ajtónál álló rendőr csak a legnagyobb erőfeszítéssel s tapintattal tudja a türelmetlen és elkeseredett útlevélvárókat kettősrendekbe állítani és türelemre inteni. Beszélgettünk több ilyen útlevélkérővel, — akiknek túlnyomó része egyébként a legjobb körökből való — és ezek elpanaszolták, hogy normális körülmények között

legalább 10—12 napba telik egy útlevél megszerzése.

A legtürelmetlenebb útlevélvárók is elismerik, hogy az útlevélosztály személyzetének mai létszáma mellett nem lehet gyorsitani az annyira szükséges és fontos okmány kiállításának tempóján. A kis sarokszobában összezsúfolt öt tisztviselő a melegben és tolongásban szinte állandóan fúllad va, gép módjára dolgozik a hivatalos órák alatt, hogy azután délután és sokszor éjszaka megszakitás nélkül folytassa azoknak az aktáknak a feldolgozását, amelyeknek az adatait délelőtt nyerik az útlevél igénylőktől.

Kuriózumképpen érdemesnek tartjuk megemliteni, hogy a naponként tömegével összegyült akták

személyi adatainak a lenyomozását egyetlen detektiv végzi,

holott az előtt ugyanerre a munkára négy embert alkalmaztak. Ilyen körülmények között teljesen megmagyaráz ható, ha csupán ez a lenyomozási köz beeső processzus, egymagában jó néhány napra visszaveti az útlevélkérelem elintézését. Sokáig lehetne részletezni és ecsetelni az útlevélkiállítás körül uralkodó tarthatatlan állapotokat, úgyhisszük azonban, hogy ez az érdekelt közönség kéréseként tekintendő kis pillanatfelvétel elég lesz ahhoz, hogy az illetékes tényezők a helyzetet megvizsgálván, — legalább is átmenetileg — még egy garnitura tisztviselőnek az átvezényelésével segíteni fognak az útlevélkiállító osztály munkájának tulzsúfoltságból származó mizériáin.

Ön szereti

a rózsa illatát, nem a töviseit. Ön kedveli a kávét is felséges aromájánál és zamatjánál, nem pedig koffein-tartalmánál fogva, mely a valódi kávé élvezet szempontjából éppen annyira felesleges, mint a tövisek a rózsa illatánál.

A Hag kávé a legnemesebb kávéfajták szerencsés keveréke, ezért a kávé teljes élvezetét nyujtja és mindig jól fizlik Önnek. Még a késő esti órákban is ihatja és mégis mélyen és nyugodtan fog aludni, mert a Hag kávé meg van szabadítva a békezavaró koffeintől. A Hag kávét nyugodtan adhatja gyermekeinek is. Ha a koffeinmentes kávénak állandó otthont biztosit, úgy Ön az

életbölcseség

egyik parancsát teljesiti.

Miskolci uiság Pálfy József főszerkesztő regényéről

A miskolci „Reggeli Hirlap" Pálfy József főszerkesztő nemrégiben megjeelnt és nagy sikert aratott regényéről, elismerő kritikát ir Az erről szólő cikk igy hangzik :

„Pálfy József debreceni újságíró, „Katonadolog" cimü regényt irt, mely a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt kiadásában jelent meg. Háborus regény, habár ebben a könyvben nem robbannak srapnellek, nem süvit a golyó és nem váj méteres mélységü gödröket a gránát. Két ember finom szerelmi történetét bontogatja izekre a könyv és még azzal is megvigasztal, hogy a nagy könny- és vértengeren keresztül a boldog és biztos révbe vezeti hőseit. A lélekraiz és analizis tudatos és mindég helytálló szempontjai vezetik az iró kezét és valóban a karakterei tisztán és hibátlanul állanak elénk. Azonban ez csak arra szolgál, hogy megindokolja a bőségesen áradó mesét, amelynek a szövögetése közben kitünik az iró brilliáns fantáziája vérbeli iróvénája, teljes és tökéletes stilustudása. Pálfy József könyve is azok közé tartozik, amelyek megérdemelnék, hogy rájuk irányulion országos irodalmi fórumok és az egész ország közönségének figyelme".

Szabadalmi ujdonságra átadó

Vezérképviselet

Richter-Apparatebau, Hamburg
Kaiser-Wilhelm-Strasse 79/85

SZINHÁZ ÉS MOZI

Alapi Nándor Országos Kamara Szinháza.

HETI MUSOR.

Szombat: Róbert és Marianna.

Vasárnap délután: Beleznay asszonyok.

Vasárnap este: Az ártatlan Don Juan.

Hétfő: Topáz. (Másodszor.)

Kedden, szerdán: Különös közjáték.

Jegyek 9-től fél 1-ig és este 7 órától válthatók.

—ooo—

MINEND JÓRA FORDUL.
Pirandello tragikomédiája az Országos Kamaraszinházban.

Luigi Pirandellot sokan szeretik összehasonlitani Bernard Shaw-val. Shaw pályája első felében Marx hatása alatt a szocializmusnak volt a szószólója, mig Pirandello a pályája második felében Mussolini hatása alatt a fasizmus irodalmi vezére... Ez a beállitás azonban teljesen hamis. A nagy girgenti szkeptikus kétségkivül fascista iró, de nem a fascizmus irója. Drámái, tragikomédiái nem modern korproblémák, vagy társadalmi kérdések megvitatásai, hanem a sablontól egészen külön álló valamik. A poétikában a Pirandello-darabokra még nem találunk definiciót, pedig ma már nem csak a kritikust és a színészt, de minden intelligens embert érdekelnek, sőt egyenesen izgatnak ezek a sajátságos témáju, különös levegőjü darabok, melyekben egymást váltja a realitás és az irrealitás.

Pirandello messzebbre néz koránál s ez a jövőbe látás teszi őt szkeptikussá, irónikussá. Ugy látja, hogy az emberiség a megkezdett uton nem juthat el a boldogsághoz. Segiteni azonban nem lehet a dolgon s az iró a maga keserüségét az irónia álarca alá rejti. Nála a szimbólumoknak mélyebb értelmük van s külön jelentést kapnak a „formák" és a „lényegek". Ez utóbbiak szerinte tulajdonképpen nincsenek is, hiszen az állitólagos „valóság" tele van relativitással, megoldatlan, sőt megoldhatatlan problémákkal. A hires itáliai szkeptikus egyik méltatója szerint „Pirandello müveinek legfőbb problémája az a dualizmus, mely az élet, mint ujdonságok örök teremtője s ama „formák" között keletkezik, amelyeket az élet magára venni kényszerül s amelyekben viszont nem képes nyugton maradni, ugy, hogy az ember részére valóságos börtönné válnak".

Ez a kettősség bizonyos mértékben és bizonyos tekintetben „Minden jóra fordul" cimü tragikomédiájában is érvényre jut. Ezuttal azonban a pirandelloi dualizmus nem olyan tisztán kimutatható, mint pl. az Országos Kamaraszinház által a mult nyáron előadott: „Öltöztessük fel a mezteleneket!" cimü drámában. A „Minden jóra fordul" a játszat keserü, szörnyü komédiája, — mely a végén éppen olyan könnyen fordulhatott volna tragikussá, mint tragikomikussá. Eleinte nem is tudjuk, hogy mit hogyan értelmezzünk, mert a szerző a gunyt, az iróniát szinte kegyetlen fölénnyel kezeli s nagyszerü dialektikájával egészen elkápráztatja az embert.

Végeredményben a „Minden jóra fordul" a legkülönösebb, de egyben a legérdekesebb szindarabok egyike, amit valaha láttunk. Nem fog mindenkit kielégiteni, de az a szellemi és technikai bravur, melivel a szerző a mesét, a cselekményt s általában egész mondanivalóját elénk tárja, ahogyan az érdeklődést kiszámitotan fokozni tudja, — az már több, mint mesterség... az abszolut müvészet.

Pirandellonak ez a tragikomédiája most került Debrecenben bemutatóra az Országos Kamaraszinház jóvoltából. Alapi Nándor az utóbbi években minden turnéján felvesz egy-egy Pirandellot a müsorába s ezzel nagy szolgálatot tesz ugy az olasz irodalomnak, mint a modern irodalomért lelkesedő magyar közönségnek.

A „Tutto per bene"-t a nagy olasz iró egyik legkiválóbb ismerője és méltatója, a debreceni Fáy E. Béla forditotta le magyarra. Minden jóra fordul" cimen. Fáy E. Béla klaszszikus hüséggel, de emellett teljes magyarsággal adta vissza a pirandelloi nyelvezet sokszinüségét, egyszerüségében is komplikált szerkezetét és sajátságos intenzitását. — Mondatai tömörek, kifejezőek s mégis érezteti a fordító, hogy a szavak mögött, a gondolatok zenéjében Pirandello, a speciálisan modern olasz iró lélegzik, él és rejtett gunnyal mosolyog.

A csütörtöki premiert szép és intelligens közönség nézte végig, mely nagy tetszéssel és lelkesedéssel ünnepelte az előadókat s azok élén Alapi Nándort. Az első felvonás szándékos zavartsága, kuszáltsága idegenül érintette a nézőt, aki általában hozzá van szokva a mese felépitésében, az expozicióban is az apriori módszerhez. A második felvonástól kezdve azonban az egész darab egy állandó explozió, mely különös befejezésével, lirailag áthangolt utólsó jelenetével mindenkinek megragadja a fantáziáját.

Az előadás ugy a rendezésben, mint a tempóban tökéletes volt. A három felvonás lepergetéséhez még két óra sem kellett. Az előadás középpontjában Alapi Nándor állott. Ő volt a Nap, a többiek csak bolygóként keringtek körötte. Alapi megrázó drámai erővel, mélységes átéléssel rajzolta meg az államtitkár alakját, jellemét. Annyira kiérzett játékából a szenvedő ember őszintesége, hogy szinte már nem is tudtuk meghuzni a határvonalat a szinpad és a való között. Emellett klasszikus beszédtechnikája, ragyogóan tökéletes dialektikája is kitünően érvényesült. Hubay Klári sok melegséggel, szivvel játszott, szépen, értelmesen, tagolva beszélt, de ez a kissé komplikált szerep neki még nehéz volt. Mihályi Mária erősebb szineket használt a kelletténél, de néhány momentuma megragadott élethüségével. Vámos Sári egy kisebb szerepben ismét beigazolta, hogy egyik legtehetségesebb nőtagja a staggione-nak. Jákó Pál szenátora határozott, biztos vonalakkal megrajzolt alakitás. Bár ez a szerep nincs rászabva, Jákó értékes tehetsége mégis jól érvényesült. — Pethő Zoltán elegáns és hidegségében is természetes márkija nagyon tetszett. Bánhidy László kissé kamaszos volt, de alakitásából nem hiányzott az eredetiség. Déry Béla figurája szintén elismerést érdemel. A szereplők kiejtése ellen mindössze azt hozzuk fel kifogás gyanánt, hogy Peruggiá-t nem i-vel ejtik.

(b. p.)

—ooo—

„RÓBERT ÉS MARIANNA".

Egy kedves, finom történetet mesél el Paul Geraldy, a szerelem halkszavu költője. Boldog házasságról mesél, amélynek a fundamentuma a szerelmen tul is tartó lelki összehangolódás. Egy fiatal mérnök a darab hőse, aki elhatározza, hogy csak szerelmi házasságot köt és csak addig tartja kötelezőnek azt, amig a nagy szerelem mind a két félnél fennáll. Ez a teoria azonban megdőlt, mert amikor a nagy szerelem elmulott, fellépett helyette a házastársak lelki összehangoltsága, — ugyanolyan szoros kapocsként és teljes boldogságot ad. Szombaton mutatja be az országos kamaraszinház ezt a bájos darabot. A bemutatón jelen lesz Pünkösti Andor, a neves fővárosi esztétikus és bevezető beszédet mond.

Ma minden jóra fordul második előadása van.

Megnyilik a konyári strandfürdő

A konyári sóstófürdő nagy léptekkel halad előre azon az uton, hogy országos hirü fürdővé nőjje ki magát. A fürdő igazgatósága egy pompás, nagy strandfürdőt épittetett, amelyet ünnepélyes keretek között vasárnap adnak át a használatnak. A strandfürdő megnyitása után Magyar est következik, amelynek keretében fellépnek a Gyóni Géza irodalmi társaság illusztris tagjai. Belépődij az ünnepélyre nincs. A strandfürdő megnyitását az egész környéken nagy érdeklődés előzi meg.

Óriási közönség előtt döntő sikert aratott a Kert Mozi

Szabadban, fedetlen kertben épitették meg Debrecen legkellemesebb szórakozó helyét.

Csütörtök este megnyilt az egyesült debreceni mozgószinházak Kert Mozija. Mióta

Debrecen az utóbbi tiz évben a nagy városi fejlődés útjára lépett,

sokszor volt alkalmunk kisebb és nagyobb jelentőségü intézmények létesüléséről irni, felavatásukkal kapcsolatotan. Egészen bizonyos, hogy nagyszámmal akad az utolsó évtized létesitményei között szükségesebb, fontosabb, a közre jobban kiható, mint

a Kert Mozgó —, de izlésesebb, több szivvel és hozzáértéssel megalkotott intézmény egy sem volt

és a közeljövőben nehezen is lesz. — Boszorkányos gyorsasággal, amerikai rapiditásu munkával és könnyed francia izléssel épitette fel a három mozgó a város kellős közepén a **Kert Mozgót.**

Szinpadának ornamentikája,

felépitése és elhelyezése, nagy tehetségü tervezőre vall,

akinek rajzonjából bizonyára egymás után fognak még megszületni a mesterművek. Aki aránylag

egyszerü eszközökkel, fából s festékből, olyan kis ékszert alkotott, mint amilyen a Kert Mozgó szinpada.

az a nagy ráhivatott, európai viszonylatban is elsőrangu müvész.

A remek szinpadot virágoskert veszi körül, a falak és az útak mentén huzódó virág- és gyepszegélyekkel.

Az ülőhelyek kényelmesek és minden helyről egyformán, kitünően lehet látni. Egészben véve

a Kert Mozgó helye, berendezése és üzeme mintaszerü, — amint hogy igazán mintaszerü minden, amit a müllban Debrecenben meg telepedett uj moziérdekeltség eddig létesitett.

A mai nehéz viszonyok között ez a vállalkozás szemmelláthatóan nagy befektetésekkel előbb az Urániát tette a magyarvidék első mozgószinházává, most pedig

megalkotta az ország legszebb Kert Moziját.

Optimizmusuk és vállalkozási kedvük jutalma nem maradhat el és nem maradhat el a város közönségének és hatóságainak méltánylása sem.

Az uj mozi megnyitóján mindenki „egyes"-t kapott, — csak egy „tényező" viselkedik stilustalanul: az időjárásnak magaviseletből „hármas"-t kell adnunk.

Kemény és az utolsó napokban ugyszólván lázas munka előzte meg a tegnapesti bemutatót.

Napokon keresztül hordták a szekerek a salakot, lépcsőzetesen lefelé haladó nézőtér az eredmény, szorgoskodtak kora reggeltől késő estig az ácsok, diszitők, festők: gyönyörü szinpad maradt munkájuk nyomán, melyet villanyszerelők egészitettek ki: fényárban úszik a nézőtér. Zöld lugasban van a büffé, szökőkút ontja karcsu súgárban a bejárat előtt a vizet, iker gépen vetitenek: egyszóval

csodálatosan tökéletes itt minden várakozáson felüli sikerü a legujabb szórakozóhely: a Kert Mozi.

Szabad mozi, olyan amilyen Debrecenben eddig még nem volt.

A mozi vezetősége a megnyitást ünnepi aktusnak szánta. Ezt a célját teljes mértékben el is érte.

Olyan előkelő közönség gyült össze ezen az estén, amilyent ritkán lehet együtt látni.

Az előadás kevéssel nyolc óra után kezdődött. Az utolsó hely is foglalt volt már, amikor elolloták az égőket és a szinpad előtti

megafon Bródy dr., a kitünő „vezér" üdvözlő és köszönő szavait röpitette szét.

György Mihály zenekar „fuss"-t húzott, amelyet szintén a megafon közvetitett, — majd

a Világhiradó első képe megnyitotta a müsort.

A Világhiradót egy Ufa kultúrfolm: a „Matternhorn" követte. E film hatásos felvételekben tárja elénk a természet félelmetes szépségeit.

A müsor utolsó száma: az Ufa legujabb tárgyú filmjének

a „Vasárnap délután"-nak a bemutatása volt.

Székely János, a tehetséges magyarszármazásu filmiró a darab szerzője. Székely filmirói talentumát felesleges volna e helyen fejtegetni, eléggé bizonyitja ezt a „Magyar rapszódia" világsikere, — hangos és néma változatban egyaránt —, elég ha csak annyit jegyzünk meg, hogy e filmjével is remekelt.

Darabjában a magyar paraszt életét a magyar közkatonát, a magyr vidéki életet és főként Budapestet akarta filmre vinni s ez a törekvése teljes mértékben sikerült is. Az a müvészi munka, amelyet a rendező Hanns **Schwartz** adott, **Székely János** érdekes és értékes munkájához, végső eredményben magát

az egész filmet is komoly értékké avatta.

Hanns **Schwartz,** aki **Székely** másik nagy művének a világhires **„Magyar Rapszódiá"-nak is rendezője, ezuttal is komoly munkát végzett.** Gyönyörüek a jellegzetes magyar vidékek és jelenetek képei. A puszta, a ménes, a hegyes-völgyes Dunántúl, a száztornyu Budapestet kigyózva átszelő ezüst Duna remek fotografái emelik a film hatását és keltenek a nézőben százszázalékos illuziót. Szép és értékes az **Ufa** gyár munkája. Csak őszinte szeretettel kell leszögeznünk a tényt, hogy

a film jórészét Magyarországon készitette és a magyar szinészek jeleseit foglalkoztatta.

A filmben a két főszereplő német: a bájos és törékenyen finom Dita **Parlo** és a délceg Willy **Fritsch,** a magyar baka karakterisztikus alakitója. A többi szereplők: **Ligeti Juliska Simon Marcsa, Körmendy János, — Mály Gerő, Dezsőffy László és Pethes Sándor,** mind magyarok, akik tehetségük legjavát nyujtják e remek filmben.

Bravurosan oldották meg a zenekar elhelyezését is. **György Mihálynak** és kitünő szimfónikus zenekarának a gépház mellett egy külön helyisége van, ahonnan a szebbnél-szebb kisérő számokat a **megafon felerősitve közvetiti, s igy a zene a kerthelyiség** egész területén, tisztán és élvezhetően hallható.

A közönség feszült figyelemmel kisérte elejétől végig az előadást, — amelyen egyformán nagy sikere volt magának a rendkivül izlésesen és tetszésesen megépitett nyári helyiségnek, mint a kivételes müvészi érzékkel készitett filmnek a **„Vasárnap délután"-nak.**

Ide Bergerac).

A NAP HIREI

Szaplonczay Éva elindult Délamerikába

Párizs, július 10. Szerdán indult el Le Havre kikötőjéből az európai szépségkirálynők egyik csoportja, Rio de Janeiroba, hogy részt vegyen a nemzetköz iszépségversenyen. A „Niagara' gőzös **hét szépségkirálynőt visz ki Amerikába: Franciaország, Németország, Magyarország, Törökország, Románia, Jugoszlávia és Oroszország szépségkirálynőjét.** A hét szépségkirálynő között Miss Hungária a legfiatalabb.

MILODIN
arckenőcsöt
használjon. — Beszerezhető mindenütt!
1 tégely P 0.50, 1.—, 1.50
Nappali használatra 0.80, 1.20
JESZENSZKY ANDOR
Debrecen, Kossuth-u. 1.

— **A debreceni túristák kirándulása Csondró-völgybe,** a piarista 171. sz. „Erdőssy Imre" cserkészcsapat meglátogatására. Indulás szombaton este öt órakor, visszaérkezés hétfőn reggel kilenc órakor. Felhívatnak azon piarista reálgimnáziumi szülők, kiknek a fiai a táborban vannak és részükre értesítést óhajtanak küldeni, a leveleket szombat délig Springer József könyvkereskedésében adják le. Ugyszintén azon szülők, akik fiukat megakarják látogatni, csatlakozzanak a kiránduláshoz. Az út kényelmes, gyalogtúra, hölgyek is résztvehetnek. Az MTE. debreceni osztályának egy másik csoportja, vasárnap reggel hét órakor Tokajba indúl. Fürdés a Tiszában. Étkezés batyuból. Vezető vitéz Poroszlai János.

— **Felhívás a kongregánistákhoz.** Gelléri Emilné kongregánista testvérünk temetésére, amely pénteken délután öt órakor lesz, kérjük a kongregánisták minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, Bólok szombatján:** Pénteken este hét óra huszonöt perckor. Szombaton reggel hét órakor, délelőtt féltizenegy órakor délután öt órakor. Szombat kimenetele este nyolc óra tiz perckor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egynegyednyolc órakor. Hétköznapokon reggel félhét órakor s este háromnegyednyolc órakor.

Az Elnökség.

X Hrabéczy plissében is vezet. — Külön plissé osztály.

— **A Czája-cirkusz búcsúzik Debrecentől.** A Czája-cirkusz ma délután s este tartja két búcsú előadását. — A délutáni előadás négy órakor kezdődik, leszállított helyárakkal. Este az előadás félkilenc órakor kezdődik. Mindkét előadás rekord műsorral fog lefolyni. Amikor a Czája-cirkusz Debrecen város közönségétől búcsúzik, nem szalaszthatja el, hogy ezúton köszönetet ne mondjon a lelkes látogatóknak, akiknek szórakozását az ott látottak nyilván minden tekintetben kielégítették. A cirkusz elnővezésával búcsút mondanak a közönségnek Clum állatszelidítő, Brabury angol kapitány, a bájos Czája görlök, Trebilow a levegő királya, Musztafa arab művész csoportjával és az összes technikai személyzet, akik Debrecenre mindig szeretettel gondolnak vissza.

Egy vasuti zsebtolvaj kifosztotta a Debrecenbe utazó szegedi postafőnököt

Sulyosan megkárosította egy vakmerő utazó zsebtolvaj Siposs Lajos szegedi postafőfelügyelőt, a szegedi postahivatal főnökét. Siposs Lajos a tegnapi napon Szegedről Debrecenbe utazott. Szolnokon a debreceni vonat csatlakozására kellett várnia és ezt az időt a szolnoki állomáson töltötte. Várakozás közben mellé szegődött egy jó fellépésü, barna arcu férfi, aki beszédbe ereszkedett a postafőfelügyelővel. Siposs Lajos szívesen elbeszélgetett a jóbeszédü férfivel, majd amikor beérkezett a vonatja, elbucsuzott az idegen férfitől és felszállt a Debrecen felé menő vonatra.

A vonaton rendkívül kellemetlen meglepetés érte Siposs Lajost, amikor a zsebtárcáját keresni kezdte, mert a tárcát sehol sem találta, eltünt. A tárcában volt 95 pengő, azonkívül az arcképes vasuti igazolvány, továbbá egy egynegyedes és két egynyolcados osztálysorsjegy. A tolvaj azonkívül kilopta Siposs mellényzsebéből 400 pengö értékü aranyóráját lánccal együtt, amely kedves emléke volt a megkárosított postafőnöknek.

Siposs Lajos a debreceni állomáson azonnal jelentést tett a rendőrőrszobán az ismeretlen zsebtolvaj ellen és megadta a személyleírást is, amelynek alapján a rendőrség máris megindította a nyomozást. A zsebtolvaj 175—180 cm magas, 40 év körüli, sötét kalapot és fekete öltönyt viselt. A debreceni rendőrség rádió körözést adott le a szolnoki zsebmetsző ellen, aki valószínüleg rutinos nemzetközi zsebtolvaj és leginkább állomásokon fosztja ki gyanutlan áldozatait. A rádió körözés alapján országszerte keresik a vakmerő zsebtolvajt.

X Könyvújdonságok: Fábián: Ezer ember asszony nélkül. Zane Grey: Texasi lovas. Ossendoushy Lenin, Kapus A tenniszbajnoknő, Cholnoky Az ember drámája. — Ezen könyvek kaphatók Antalffy József könyvkereskedő cégnél.

MILODIN
jégpor
lábizzadás ellen.
Közkedveltségnek örvend.
1 drb 1 pengő.

X Meghivó. A debreceni Egységespárt 21. számú körzeti vigalmi bizottsága, rendes havi műsoros estélyét, folyó évi július hó 12-én, este kilenc órai kezdettel tartja, melyre az érdeklődőket ezúton is tisztelettel meghivja. Szórakoztató műsorról és kellemes időtöltésről a rendezőbizottság gondoskodik. Az estély műsora, — mint azelőtt isb, — változatos, úgyhogy a vendégek egy kellemesen eltöltött est emlékével térnek haza. Hazafias tisztelettel Vigalmibizottság.

X Bélyeggyüjtemények vétele, eladása, fényképészeti cikkek, fényképészeti cikkek, Gevaert, Agfa Hauff Imperial lemezek másolások, aznap, szakszerü fotótanács, tankönyvesárjegyzék ingyen, minden amateurnek, Springer fotoüzletében.

— **Miért énekelnek fürdés közben az emberek?** Sok ember figyelhette meg már önmagán, vagy hozzátartozóin, hogy a fürdőszobában, fürdés közben énekelni kezd. G. Richardson angol tudós most megfejtette ennek a különös éneklési kedvnek a titkát. Az éneklés okát akusztikai háttérre vezeti vissza. A fürdőkád rezonáló szekrényként szerepel és mindenkinek gyönyörüséget okoz, ha a zárt, kis helyiségben megerősödve és csengőben figyelheti saját hangját.

— **Filmfelvétel a Króh utóda Hegedüs árúházban.** Debrecennek nagyvárosias jellege, amely az uccákon és tereken lépten-nyomon kifejezésre jut már a kereskedelemben is jelentkezik. Erre vall az a körülmény, hogy egyes helybeli nagy cégek teljesen azonositják magukat a fővárosi nagy árúházak árusitási rendszerével. — A Króh utóda Hegedüs Ármin cég például nagyarányu árúsitásaival és újszerü reklámjaival árakban is egy vágányon halad a fővárosi Corvin, vagy más nagy árúházakkal. A nagyvárosokban most a reklámfilmekkel való propaganda divik. A fővárosi mozgók ötletesnél-ötletesebb reklámfilm, sőt trükkfilm áradatot zúdítanak a nézőközönségre. Az utóbbi napokban a debreceni mozgókban is jelentkeznek a helybeli kereskedők és iparosok

MILODIN
poudert
még a fiatal leányok is örömmel használják, igen szépen tapad és nem feltünő!
1 dob. P 0.80, 1.60, 2.40

reklámfilmjei és számos, művészileg sikerült diapozitivion vetített reklám kerül szemeink elé. A Króh utóda Hegedüs Ármin cég, Dégenfeld-téri üzletében, ma délelőtt 11 órakor történik a helyszini filmfelvétel, amelyet a Magyar Filmiroda kiküldött operatőrje fog felvenni, Irmay Béla, a hirdetési vállalat vezetőjének rendezésével. Filmre kerül természetesen a vásárló közönség is, aki ezidőtájban a Hegedüs Ármin üzletében fog tartózkodni, de felvételre kerül a cég „sláger" cikkeinek sorozata is, amely hivatva lesz a cég jó és olcsó portékáit reklamirozni. A reklámfilmet pár napon belül a „Kert-mozi" fogja bemutatni.

Pénzbe nem kerül
és mégis jól mulat,
ha családjával, barátaival ma este meghallgatja **Varjas Tóni** énekét és muzsikáját a „Kis Debrecen" ben.
Belépő-dij nincs.

Gyászrovat

Gaál János életének 28-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, dél előtt 11 órakor lesz a Kossuth uccai temetőházól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Gelléri Emilné sz. Dús Piroska, életének 46-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délután öt órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna uccai temetőbe.

Horhi Balla Sándor életének 74-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11 napján, délelőtt 10 órakor lesz Debrecenből Szarvasra való szállítás után a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után az ottani sirkertbe. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Kiss Gyula, életének 20-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délután félhat órakor lesz a Szent A. uccai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jóbarátok, nemkülönben a hentes szakosztály mélyentisztelt tagjai, akik felejthetetlen testvérünk Vilmányi Imre hentesmester ravatalára koszorut és csokrokat helyezni szívesek voltak, valamint a temetésen megjelenésükkel, vigasztaló szavaikkal mely fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket.

Vilmányi testvérek.

—oOo—

— **A szobában is megtanulhat bárki repülni.** Londonból jelentik: Az angol Shell-Mex társaság szabadalmat szerzett egy érdekes készülékre, amellyel a szobában lehet megtanulni a repülést. A kormányt és a gép kezeléséhez szükséges minden eszközt természetes nagyságban egy asztal alatt helyeznek el, s az asztalra nagy üvegládát tesznek, amelyben tizennyolc hüvelyk nagyságú apró repülőgép model van. A növendék a kormányzó készülékkel megindítja a motort s a model mindenben követi az igazi repülőgép mozgását. A hatás természetessége kedvéért az üvegláda elülső fele kinyitható, hogy a növendék a légáramlatot is érezze.

— **Helyreigazitás.** A Református Tanítók Országos Egyesületének üdülőháza nem Balatonzamárdiban, hanem Balatonalmádiban van.

MILODIN
szappan
bársonysima arcbőrt kölcsönöz!
1 drb. P 0.10, 0.50, 1.—

X Burkalap, strand-kalap, strandszelence, fürdőruha, fürdőcipő és öv legolcsóbb Antalffy sportházában, — Varga ucca 1. szám. Telefon: 612.

— **Méhészek figyelmébe!** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya, minden hónap második és negyedik péntekjén, méhészeti szakelőadást rendez. A legközelebbi előadást dr. Örösi Pál Zoltán tartja, „A méz kristályosodása és annak a megakadályozása" cimmel, július hó 11-én, pénteken délután hat órakor a Polgári és Gazdakör új helyiségében, a püspöki bérpalotában, III. kapu, — első emelet, 16. számú ajtó. Az előadás nemcsak a méhészeket érdekli, hanem a gazdaasszonyokat és a mézzel kereskedőket is. Az előadás díjtalan, minden érdeklődőt szívesen lát a **Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.**

CSAK KÉT SZAVAZAT MENTETTE MEG AZ ANGOL KORMÁNYT.

London, julius 10. A tegnap publikált alsóházi szavazatokat kapcsolatban kiderült, hogy nem három, hanem csak két többsége van a munkáspárti kormánynak. Az angol képviselők körében még mindig izgatott a hangulat a tegnapi szavazás miatt, mely csaknem kormányválságot idézett elő.

—oOo—

X Befőttes, uborkásüveg, fagylalt s vajgép, jégszekrény, legolcsóbb Debreceni Üvegkereskedelmi Részvénytársaságnál.

A legolcsóbb butort is felelősséggel adja a Faipar.

— Ujabb földrengés Romániában. Mantillából jelentik: Mantilla környékén nagy földrengés volt, amely órá[illegible]ánikot váltott ki a lakosság körében. A földrengést hosszabb idő óta erős zaj jelezte s ennek köszönhető, hogy emberéletben nem esett kár, mert a lakosságnak ideje volt védett helyre menekülni.

A Faipar butorüzlete a Rákosi Jenő-utca 4. sz. alatt van, — volt Király-utca.

— Az egyik londoni kórházban sziámi ikrek születtek, de nem maradtak életben. A londoni Szent James kórházban a mai napon sziámi ikrek születtek. Az ikrek az oldaluknál voltak összenőve s mind a kettő leány. A gondos ápolás ellenére nem sikerült megmenteni őket s pár órával születésük után meghaltak.

Butort bizalommal a Faipar-nál vásárolhat.

— Tizezer felvidéki magyar és tót közül 73 kivándorol. Prágából jelentik: A Narodni Politika kimutatást közöl az 1929. évi kivándorlásról. A számadatokból kitűnik, hogy a nemzetiségi kulcsarány szerint a legtöbb kivándorló magyar és tót nemzetiségű. Az utóbbi kettőnek arányszáma 10000 lakosnál 73.2, míg a cseheké csak 8.2. Ez természetesen a gazdasági krizisnek tulajdonítható mely a Felvidéken tizszerte nagyobb mértékben érezhető. A tót és magyar lakosok csak a kivándorlás révén tudják egzisztenciájukat biztosítani.

Hálók, ebédlők, uriszobák, a legelőnyösebben a Faipar-nál.

— Ezer vagón beraktározott fát elpusztított a tűz. Aradról jelentik: Nagy tűzvész pusztított az aradmegyei Acsuca községben. Kedden délután négy órakor az Acsucai Fatermelő Társaság fatelepének egyik munkása észrevette, hogy a telep közepéből hatalmas lángnyelvek csapnak fel. Rémülten közölte felfedezését az igazgatósággal és a helybeli tűzoltósággal, de a kezdetleges tűzoltóeszközökkel nem tudták eloltani a tüzet. A hatek óta tartó szárazság után ugyanis teljesen tönkretette az amugy is keskenysugaras fecskendőket, úgyhogy néhány percnyi munka után a fecskendők teljesen használhatetlenné váltak. A telepen körülbelül ezer vagón fa volt felraktározva és a tűz a kiszáradt fában gyorsan tovább harapódzott. A község egész lakossága segitségére sietett a tüzoltóságnak, segitségül hívták azonkivül a szomszédos gurahonci tűzoltóságot is. A tűz, veszedelemmel fenyegette az állomás épületet is és minthogy a tűz oltására gondolni sem lehetett, csak arra törekedtek, hogy az állomásépületet és az állomáson veszteglő kocsikat megmentsék. Ez sikerült is, de úgyszólván az egész fatelep a tűz martalékául esett.

Léggömböt vevőimnek ingyen adok.

Pénteken d. e. 11 órakor

mozifelvétel

Króh utóda Hegedüs

cégnél

Dégenfeld tér 10.

Pénteken

nemcsak olcsón vásárolhat, hanem filmen is megörökitjük amely film a most megnyiló Kert-moziban lesz bemutatva és állandóan müsoron tartva, tehát mindenki látja magát filmen.

Fürdőcikkek árait leszállitottam.

Gyapju uszóöltöny 2 részes 11.90 fill.	Férfi vagy női uszóruha 2.98 fill.	Férfi patent szövésü uszóruha 5.98 fill.	Szoknyás fürdőruha 5. 98 fill.
Gyapju uszóruha 7.90, 15.90 fill.	Nehéz minőségü, gyapju uszóruha 19.80, 21.90 fill.	Gyermek uszóruha 1.88 fill.	Gummi fürdősapka 48, 58, 68 fill.
Gummi fürdőcipő minden szám 2.38 fill.	Gummi fürdőöv 1.28, 1.98 fill.	Horgolt fürdőöv 98 fill.	Gyermek-trikó 2. szám, 78 fill.
Férfi trikó 1.98 fill.	Himzett gyermek-trikó 1.38, 1.78, 2.28 f.	Nehéz minőségü crep de chin mtr. 5.90, 6.90 f.	Tiszta selyem crepe, mongol mtr. 9.90 fill.
Strand kabát 4.98 f.		*Fürdő köpeny gallér frottirból 13.50 fill.*	
Müselyem sok mintában mtr. 1.38, 1.88, 2.48 f.	Lame selyem sok szinben mtr. 1.48 fill	Strandkabát-kelme mtr. 1.28, 2.38 f.	Sima müselyem mtr. 1.98 fill.
Maradék krep de chine mtr. 4.90 fill.		*Külföldi és hazai féldelén mtr. 95, 1.28 fill.*	
150 cm. széles függönykelme mtr. 1.38, 1.98 f.	férfi zokni 38 fill.	Férfi zokni I. áru 78 fill, 88 fill.	Flór férfi zokni 1.28, 1.48 fill.
Flór átszövésü férfi zokni 1.98, 2.28 fill.	Férfi harisnya 88 fill.	Flór férfiharisnya 1.38, 1.98 fill.	Flór sportharisnya 2.38, 3.58 fill.
Apacs ing 3.98 fill.		**Flanel takaró 2.38, 5.90, 7.90 fill.**	
Mosó selyem-harisnya 1.38, 2.48 fill.	Bemberg harisnya 2.98, 3.58 fill.	Flór harisnya. minden szin. 1.98, 2.98 fill.	Strapa harisnya. minden szin, 59 fill.
Fátyolharisnya 2.38 fill.	Nehéz minőségü selyemharisnya 5.90 fill.	Különleges férfi harisnya 4.50, 5.50 fill.	

Mindenkinek el kell jönnie, ezen nem mindennapos szenzációban részivenni.

Könyv

A ZSIDÓ REÁLGIMNÁZIUM ÉRTESITŐJE.

Közzétette: Dr. Vág Sándor.

Most jelent meg a debreceni zsidó reálgimnázium 1929—30. évi értesitője. Az értesítő első helyen búcsúzlatja el nagynevü igazgatóját, dr. **Kardos Albertet,** akinek munkássága és lelkes kitartása maradandó emlékeket hagy hátra a debreceni zsidó reálgimnázium életében. **Vág Sándor** avatott tollából jelent meg a méltatás dr. Kardos Albertről, mely sorokban nemcsak a hűség, nagyrabecsülés és szeretet, de a megbecsülés igaz szavával is emlékezik meg az intézet neves alapitójáról. Hozza az értesitő a diszközgyülésnek lefolyását is, mely diszközgyülésen búcsúzott az iskola a nyugalomba vonult dr. **Kardos Albertől.** Lehetetlen meghatottság nélkül nem olvasni a búcsúzó volt igazgató beszédét, melyben továbbra is hűséges és kitartó munkát igér, kedves intézetével szemben.

Az értesítőben pontos beszámolást találunk az iskolai év történetéről, a növendékek tanulmányi eredményeiről, a tanári kar munkásságáról mely minden tekintetben szép eredményünek mondható.

Végül közli az értesítő a jövő esztendő tankönyvjegyzékét is.

—oOo—

Leesett a füzfáról és szörnyethalt

Tragikus szerencsétlenség történt tegnap délután Pocsaj községben. Román Lajos 11 éves kisfiu felmászott egy fuzfa tetejére. Mikor már fent volt a legfelső ágon, az ág egy recsenéssel letört és a gyermek a földre zuhant. A körülállók megrémülve rohantak oda, ahol Román Lajos vérző fejjel feküdt. A szerencsétlen fiun nem lehetett segiteni, koponyaalapi törést szenvedett és pár óra mulva meghalt. Tekintettel arra, hogy büncselekmény nem forog fenn, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

—oOo—

— Egy orosz mérnök meg akarja szüntetni a vonatösszeütközéseket. Belgrádból jelentik: Andreas Mondrat orosz emigráns mérnök, aki Belgrádban él, egy találmányt jelentett be, amely a jövőben minden vonatösszeütközést kiküszöböl. A készülék félig elektromossági, félig mechanikai természetü. Lényege az, hogy amikor két vonat már három kilométernyire van egymástól, elektromos súgarakat bocsát ki, amelyek az ellenvonatra hatnak és abban egy biztonsági készüléket hoznak működésbe. — Az elektromos hullámokat egyszerüen a sínek továbbitják. Egyszersmind a szembe jövő vonaton egy piros lámpát gyújt ki, amely a vonatvezetőt figyelmessé teszi a közelgő veszélyre, s amennyiben ez sem használ, önmaguktól működésbe lépnek az automatikus fékek.

NYILT-TÉR

***E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.**

A Csapó ucca 93. szám alatt levő Szmerka Lajos üzletét átveszem, kérem a hitelezőket, hogy 3 nap alat jelentkezzenek, később jelentkezőkkel nem tárgyalok.

Borbás József
Móric u. 26.

Fehértói Dániel
Dégenfeld-tér 4. sz
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának temetései:

Gaál János életének 28-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, dél előtt 11 órakor lesz a Kossuth uccai temetőházól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Gelléri Emilné sz. Dús Piroska, életének 46-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délután öt órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna uccai temetőbe.

Horhi Balla Sándor életének 74-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11 napján, délelőtt 10 órakor lesz Debrecenből Szarvasra való szállítás után a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után az ottani sírkertbe. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Kiss Gyula, életének 20-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délután félhat órakor lesz a Szent A uccai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jóbarátok, nemkülönben a hentes szakosztály mélyentiszteli tagjai, akik felejthetetlen testvérünk Vilmányi Imre hentesmester ravatalára koszorut és csokrokat helyezni szivesek voltak, valamint a temetésen megjelenésükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket.

Vilmányi testvérek.

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések. Sólyom László—Horváth Gizella. Veres Zoltán—Kele Margit. Szilágyi Lajos—Mártonfi Erzsébet Rácz József—Szabó Eszter. Pataki Ferenc—Kiss Mária.

Születések: Bocskai Károly napszámos, fiú Lajos. — Pali István hordár, leány Ibolya. — Lengyel János házmester, fiú Imre. — Szabó István földmives, fiú Mihály. — Oláh István tanár, leány Gyöngyike. — Szilágyi Sándor szabósegéd, leány Ilona. — Kiss István lakatos, leány Gizella. — Fekete Lajos lakatos, leány Anna Jakab Lajos csendőr, leány Valeria. Fux Antal kereskedelmi iskolai tanár fiú Lajos. — Kóris Sándor földmives leány Anna. — Osváth Géza cukrász, leány Gizella.

Halálozások: Katona Éva rk. egy hónapos, Csóka ucca 19. szám. — Kiss Gyula rk. 20 éves, Rákóczi ucca 10. szám. — Elek Bálint ref. 81 éves, Kishegyesi út 40. szám. — Gelléri Emilné rk. 46 éves, Sebes ucca 9. sz. Spitzer Sámuel izr. 60 éves, Hatvan ucca 81. szám.

—ooo—

— **Megölte három ikrét egy leány.** Pozsonyból jelentik: Molnár Veronika, 22 éves, babai illetőségü hajadonra rábizonyult, hogy az elmult hét folyamán, három újszülött gyermekét megölte és hullájukat elásta. Az állatias leányanyát ma beszállitották a pozsonyi törvényszék fogházába.

— **A megtévesztésig hasonló ezer lejes bankjegyet hamisitották Romániában.** Bukarestből jelentik: A rendőrség veszedelmes pénzhamisitó bandát leplezett le. A banda tagjai az ezer lejes bankjegyeket olyan tökéletesen hamisitották, hogy alig lehetett azokat a valódiaktól megkülönböztetni. A forgalomba hozott hamis ezer lejesek értéke meghaladja a tiz millió értéket.

Sikkasztásért két hónapi fogházra ítélt a törvényszék egy marhakupecet

Sikkasztással vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé Rosenthal Hermann debreceni marhakereskedő. Egy kép elzálogositásából keletkezett a bünügy, amelynek előzményei a következők:

Rosenthal Hermann a mult év novemberében a budapesti Szabó József képszalonból Szabó György ügynök utján megvásárolt két képet. A fizetésre az volt a megállapodás, hogy a vevő havonta 30 pengős részletekben fogja törleszteni a vételárat. Rosenthalnak az volt a szándéka a képekkel, hogy azokat a menyasszonya nevenapjára adja.

Mielőtt azonban a névnap elkövetkezett volna, Rosenthalnak elfogyott a pénze. Az aranyórája, a télikabátja egymásután vándorolt be a zálogházba és mikor már nem volt mit bevinni, „becsapta" a képeket is. Ebből keletkezett azután a baj. A részleteket többé nem fizette, mire a képkereskedő beperelte. A foglalás során nem találták meg nála a még kifizetetlen és a tulajdonjog fenntartásával vett képeket és igy sikkasztásért megindult ellene a bünvádi eljárás.

A nyomozás lefolytatása után tegnap a debreceni törvényszéken dr Tóth János törvényszéki egyesbiró elé került az érdekes bünügy. A vádlott azzal védekezett, hogy ő a képeket nem vette a tulajdonjog fenntartásával. Ezzel szemben Szabó György ügynök azt vallotta, hogy a képeket a tulajdonjog fenntartásával adta el. A perbeszédek elhangzása után a törvényszék Rosenthal Hermannt sikkasztás vétségében mondta ki bünösnek és két hónapi fogházra itélte. A kir. ügyész tudomásul vette az itéletet, a vádlott azonban a bünösség megállapitása miatt felebbezést jelentett be.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Tanulmányi bizottságokat küld ki Magyarország és Ausztria a gazdasági kérdések tanulmányozására

Schober szövetségi kancellár budapesti látogatása alkalmával beható megbeszéléseket folytatott Bethlen gróf miniszterelnökkel, Walkó Lajos külügyminiszterrel és a magyar kormány több tagjával. Az államférfiak részletesen megbeszélték a két országot közösen érdeklő kérdéseket és megállapitották, hogy a Magyarország és Ausztria között fennálló őszinte baráti viszony állandóan erősebbé válik és hogy a két országot érdeklő kérdésekből alkotott felfogásukban teljes összhang uralkodik. Megbeszélés tárgya volt az Ausztria és Magyarország között 1923 április 10-én kötött választott birósági szerződés, amelynek kiegészitéseképpen a döntőbiráskodás terén időközben szerzett tapasztalatok alapján a két állam legközelebb egy barátsági és döntőbirósági pótszerződést köt. Beható megvitatás tárgyát alkotják végül a két országot közösen érdeklő gazdasági kérdések és megegyezés jött létre arra nézve, hogy ugy Magyarország, mint Ausztria részéről tanulmányi bizottságokat küldenek ki, amelyek feladata lesz tanulmányozni és megvitatni, hogy miként lehetséges a két ország gazdasági termelését egymással racionalisan összhangba hozni és a kölcsönös forgalmat a kellő mederbe terlni oly képpen, hogy az mindkét ország helyzetében gazdasági javulást eredményezhessen.

Terménytőzsde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:

Buza októberre 18.85, 18.83, 18.90, 19.00, 19.05, 19.19, 19.01, zárlat 18.91—18.92.

Rozs októberre 12.10, 12.15, 12.10, 12.05, 12.12, 12.18, 12.12, 12.20, 12.15, zárlat 12.15—12.16.

Tengeri juliusra 15.20, 15.28, 15.30, 15.37, zárlat 15.33—15.35, augusztusra 15.25, 15.20, 15.15, 15.28, 15.30, 15.32, 15.25, zárlat 15.25—15.28.

Tranzitó tengeri augusztusra 13.15, 13.20, 13.15, zárlat 13.10—13.15.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza (ó) tiszai 77 kg 18.80—19.00, 78 kg 19.00—19.20, 79 kg 19.20—19.40, 80 kg 19.30—19.60, tiszai 77 kg 18.50—18.80, 78 kg 18.70—19.00, 79 kg 18.90—19.20, 80 kg 19.00—19.30, fejérmegyei 77 kg 18.30—18.50, 78 kg 18.50—18.70, 79 kg 18.70—18.90, 80 kg 18.80—19.00, dunántuli 77 kg 18.30—18.50, 78 kg 18.50—18.70 79 kg 18.70—18.99, 80 kg 18.80—19.00, pestmegyei 77 kg 18.80—19.00, 80 kg 18.90—19.10, bácskai 77 kg 18.40—18.60, 78 kg 18.60—18.80, 79 kg 18.80—19.00, 80 kg 18.90—19.10.

Rozs (ó) pestvidéki 11.00—11.30, egyéb rozs (ó) 11.00—11.30, tak. árpa I. (ó) 13.75—14.00, tak. árpa II. (ó) 13.25—13.50, repce 25.75—26.75, tiszai tengeri 16.25—16.50, egyéb tengeri 16—16.25, zab I. 16.20—16.50, zab II. 15.90—16.20, korpa 8.90—9.00.

HATSZOR ANNYI A JÉGKÁR, MINT TAVALY.

A jégverés által okozott károknak nagyságát leginkább az mutatja, hogy a biztositó intézetekhez julius 11-éig 6300 káresetet jelentettek be és a bejelentett kár összege több mint 22 millió pengő. Az idén a káresetek száma és a károsszeg nagysága a tavalyinak hatszorosára emelkedett. A jégkár azonban jóval nagyobb, mert a károsultaknak csak egyrésze biztositotta magát a jégverés ellen.

Konyári Sóstófürdő igazgatósága
tisztelettel értesiti nagyrabecsült vendégeit, hogy a
Strandfürdő
13-án, vasárnap ünnepélyes keretek között **megnyilik.** — Utána nagy magyar est, melyen fellépnek a Gyóni Géza Irodalmi Társaság illusztris tagjai. — Vasárnap féláru utazás, Weekend jegygyel.

SPORTHIREK

A DKASE BUDAPESTEN.

A DKASE vasárnap Budapesten játszik az országos bajnokságért a fővárosi amatőrbajnokkal, a Törekvéssel. A DKASE-nak igen nehéz dolga lesz, mert elsőnek rögtön a legerősebb ellenfelet kapta.

A DKASE szombaton délben indul Debrecenből, délután Budapesten megnézi a Ferencváros—Slávia mérkőzést. A csapat a Park-szállóban száll meg. A mérkőzés Kőbányán lesz. A DKASE rendes csapatával áll fel, vagyis: Bartha, Fried II., Buttkai, Deutsch, Paczók, Kohn, Gál, Ökrös, Magyar, Hevesi, Varga. A csapatot Kövesi Károly szakosztályi elnök és vitéz Papp János intéző kisérik el.

VASÁRNAP

a keltei kerületben mindössze a Mátészalkai Tüzoltók és Zerkovitz második osztályozó mérkőzés lesz Mátészalkán. Az első mérkőzést a Zerkovitz nyerte meg 3:2 arányban. Bíró: Sabó Kálmán.

NEM JÖHETNEK A KASSAI USZÓK.

Vasárnap a DEAC uszóversenyt akart rendezni, amelyen a kassai uszók is indultak volna. A cseh hatóságok nehézségeket támasztottak az utlevél, illetőleg a vizumkiadás körül, igy a kassai uszók debreceni szereplése most elmarad, illetőleg későbbi időpontra halasztódik.

DTE—VILLANYGYÁR

tréningmérkőzés lsz pénteken délután fél 6 órakor a DTE pályán. Mindkét egyesület kéri játékosait, hogy a DTE pályán 5 órára jelenjenek meg. Intéző.

DIJMÉRKŐZÉSEK A DTE PÁLYAN.

Kettős dijmérkőzés lesz a nagyerdei sporttelepen vasárnap d. u. 4 órakor a Zerkovitz—Székgyár, fél 6 órakor a DTE—Villanygyár csapatai között. A győztesek augusztus első vasárnapján döntő mérkőzést játszanak 11 darab éremért.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17

Uj kedvezmény vendégeinknek
Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott
20%
kedvezményt szobaárainkból
10%
kedvezményt olcsó étkezési áraink ból (menüt kivéve, amelyünkben van az UJSAG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibővitenia
Magyar kir. Operaház
Nemzeti Szinház
Kamara Szinház
előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és szinházjegy rendelését legalább három nappal előbb velünk közölni.
Park-szálloda
Budapest
szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs kocsiköltsége.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyujt felvilágositást.

Betöltendő állás férfiak részére

Önálló,
kiszolgálósegéd, rőfös rövidárú szakmából felvétetik. — Ajánlatot „Szorgalmas" jeligére. 1701

A helyi
viszonyokkal ismerős, irni, olvasni jólltudó kocsis azonnal felvétetik. Frenkel Jenő sörraktárában, Arany János ucca 60. 1685

Cipész-
segédet, hétszámost — azonnal felvesz Nagy, Gazdasági Akadémia, Pallag. 1527

Két
jó munkás csizmadiasegéd és tanonc felvétetik ellátással. Cím a kiadóban. 1683

Cipész-
segédet felveszek. Oláh, Pozsonyi ut 14. 1686

Betöltendő állás nők részére

Félnapra
kisgyermek mellé 14—15 éves leányt felveszek, Pacsirta ucca 27. második lakás. Jelentkezhetni lehet délelőtt 10 és fél órától. G

Egy
idősebb jobb asszonyt, aki jól tud főzni, bejárónénak felveszek, — Ajtó ucca 26. szám, Koresma. 1703

Ügyes
leány füszerüzletbe — azonnalra felvétetik — Csemete ucca 21. 1697

Manikürös
kisasszony fölvétetik. Holovitz hölgyfodrász, Burgondia u. 1. 1684

Egy
ügyes misszirozónő felvétetik. Petőfi tér 3. 1671

Kiszolgáló-
leányt felvesz Amerikai Áruház, Csapó 16. Rőfös szakmából előnyben. 1689

Bútorok

Hálószoba,
berendezés, ágy nélkül eladó, Teleki ucca 83. szám. 1699

Eladó
iróasztal, világos, oldal fiókos és különféle bútorok, képek, Rákóczi ucca 64. szám. 1696

Elelmiszer és ital

Bor
66 fillér, kitünő zamatu, kihordásra, Dénesnél, Ceglédi ucca 22. szám. 24—7—10

Barack,
frissen szedett, érett és befőzni való, kilója 90 fillér, Széchenyi út 21. délelőttökön. 1710

Kétéves
óbor 64 fillér, öt liter vételnél 60 fillér gyöngyösi Otelló, vörös 80 ,5 liter vételnél 76, nemes kadar 100, 5 liter vételnél 90. Glück csemege és borüzlet, Magoss György tér 9. Tanulót felveszek és mézet veszek. 15—VII. 15.

Autó, motor, kerékpár

Autó,
négyüléses, „Peerless" gyártmányu, kifogástalan állapotban eladó. Értekezhetni a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi u 2. szám. Telefon: 17—49 szám. 1264

Ajánlat

PADLÓLAKK
magasfényü, legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék üzletben, Debrecen, — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott polioska-, svábbogár, patkány- és egéririró megbizható minőségben kapható.

Leghorn
és vörös izlandi tenyésztojásokat, napos csirkét és három hónapos jércéket ajáni a Boeskaikerti Tojástermelő és Értékesitő Szövetkezet. Rendelés Vásártéri pénztárnál Telefon 608., — vagy Boeskaikert. 17a-18

Fehérnemü varrás
himzés, monogramozás előrajzolás, legújabb minta szerint, olcsón, s elsőrendü munka, Fazekasnál, Szent Anna ucca 6. szám. 418—7—15

Gombok
álhuzását vállalom. — Péterfia 32 1621

Poloskairtást
cyángázzal, vagy szabadalmazott folvadékszerrel, felelősséggel vállalom, poloska ,patkány és svábszer kapható, Kossuth ucca 47 Nánássy. Telefonhivó 845 5-79 sz. 1472

Aranyat
veszek a legmagasabb áron készpénzért. Simonffy u 7. 1939 VII 19

TELJES
ellátásra külön szobában elfogad két középiskolai tanulófiút vagy leányt iskolai időnyre — keresztény uriesalád. Domokos Lajos ucca 6. — központtól 12 perc. s

Takarékosság
könyvecskéjével, készpénz áron vásárolhat órát, ékszert, hathavi részletfizetésre Engel László ékszerésznél — Piac ucca 52. szám. 23—7—25

A Favorit,
molykár elleni védő ruhazsák előnyéről az utolsó apróhirdetésben olvashat. 264-7-25

Ablakok
jobbminőségüek és egyszerübbek, továbbá hármas, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad u. 11. Miklós ucca végén 5a—31

Jóminőségü
csertégla és cserép, jutányos árban beszerezhető az Alföldi tégla és cserépgyárnál, Ujvárosi út, városi eladási iroda Salétrom ucca 12. szám. Telefon: 6-74 szám 14-VII-15

Hallá!
Péntek esle nagy halesztély. Eredeti szegedi halászlé, rántott hal, elsőrendü zene. Szives pártfogást kér Makay Károly vendéglős, Széchenyi ut 31. 1628

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztitok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7. szám 1125-12-31

Boros
és zsiros hordók, kút vedrek, fenyő dézsák, állandóan raktáron, javitásokat vidéken is készit, br. Györffy hordógyártási telepe. Nap ucca 4. szám. Telefon: 12-83. szám 1709

Borotválás
16, hajvágás 20, fazonra 30, bubi, babi hajvágás 30, manikür 40, ondolálás 80. Miklós u. 53 Toma 1688

Aranyat,
briliánst, zálogcédulát a legmagasabb árban veszek. Órajavitása olcsón, jótállással, Bercsényi órás, Caspó 38. Címre tessék ügyelni! 1674

Szemüvegek
készitője, orvosi receptre is, Nagy Kálmán látszerész, Piac ucca 73. Pauló vésnöknél, javitó műhely 1485

Kereslet

Jókarban
levő rostát, vagy szelelőt, megvételre keresek, Fekete. Kút ucca 1. szám. 1632

Intelligens,
jómódu család, 4—5 éves egészséges fiu gyermeket örökbe keres. Gyermekkel jelent kezhetnek, reggel 9—12 óráig a Demkébe, péntektől—keddig. 1700

Egy
jókarban levő gyerek kocsit megvételre keresek, Miklós ucca 41. sz alatt 1707

Keresek
egy jó motors cséplőt. 9 darab yorkshirei malac eladó. Téglaskert, Létay u. 1. szám. Jablonkay. 1679

Családi házat
keresek megvételre — havi 150—200 P-ős részletre. Közvetitőt díjazok. Cim a kiadóban. 1694

Kiadó lakás

Uccai
különbejáratú egy szoba, előszoba, esetleg külön konyhával azonnal kiadó, Eötvös ucca 11. szám. 1698

Pincelakás,
világos, száraz, kiadó, Garai ucca 25. Értekezhetni lehet Szent A ucca 7. szám. 1704

Háromszobás,
fürdőszobás lakás aug. 1-étől kiadó. Szentanna 29. szám. 1672

Kiadó
azonnalra átalakitott 3 szoba, fürdőszobás lakás és 2 szoba, előszoba s mellékhelyiségekből álló lakás. Vár-ucca 8. szám. 1633

Csendes
udvarban kétszobás lakás tartozékaival kiadó. Bethlen u. 27. 1676

Egyszerü
szoba, konyha egy pár embernek kiadó. Koncz Poroszlay 1c. 1678

Kiadó
Piac u. 7., I. em. uccai lakás, azonnal beköltözhető. Értekezni Polgári és Gazdakörben. 20-vv.

Ötszobás
lakás a Kossuth ucca 45. szám alatt minden kényelemmel augusztusra kiadó. Értekezni: Kossuth u 15 18w.

Négyszobás,
modern lakás, az Arany Bika bérházban azonnal kiadó. Üzlethelyiség a Bika fürdő mellett, augusztus 1-re, kidaó. Két személyautó eladó. Érdeklődni lehet az Arany Bika irodában, félemelet 15. h 9—13

Három,
esetleg négyszobás villalakás, augusztusra kiadó, Csapó ucca 23. sz. Telefon: 4-67. 1706

Kiadó
szoba, konyha, speiz, Vargakert ucca 8. sz. Szoboszlai út 4. számnál. Értekezhetni lehet asztalos műhelyben. 1662

Kiadó
házmesteri teendőkért 15-ére egy szoba, fáskamara, Teleky ucca 32. szám. 1657

Ké tszoba,
előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás, kényelmes, s tiszta, kiadó, Varga u. 7 szám 1668

Ötszobás,
modern urilakás, parkettes, augusztusra kiadó, Csapó ucca 24. sz. 1650

Egy
szép uccai szoba, konyhával, pincével és fáskamarával, kiadó, jul. 15-re. — Három szoba előszoba, konyha, speiz kiadó, augusztus 1-re, Széchenyi ucca 43. sz. 1615

Magas
földszintes, háromszobás, verandás lakás azonnal kiadó, Meszena ucca 26. Dw.

Butorozott szoba

Különbejáratú
s ézpvilágos itszta bútorozott szoba, parkírozott udvarban, olcsón kiadó. Rothermere ucca 20. sz. 7—8

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba villannyal kiadó, — Gólya ucca 11

Különbejáratú
csendes, világos, jól bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 15. sz. emelet. 1702

Két szoba,
bútorozva, esetleg bútor nélkül is kiadó. — Burgondia 15. 1682

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség
Deák Ferenc 2. szám alatt kiadó. Értekezni a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél. Hunyadi ucca 2. szám. Telefon: 17—49 szám. 1263-7-12

Üzlethelyiség
azonnal kiadó, esetleg társba is. Arany János ucca 7. szám. Értekezni lehet a keresztépületben w

Üzlethelyiség
forgalmas helyen kiadó, Sas ucca 2. szám. 25—7—10

Uri
szabóüzlet berendezéssel, esetleg üresen azonnal átvehető. Bethlen-ucca 27. 1677

Eladó állatok

Félangol
hathónapos gyönyörü 10 darab süldő eladó. Ugyanott 5 éves fajtiszta fejőstehén is eladó. Simonyi ut 17., d. u. 3—4 között. 1673

Eladó ingóság

Öntött
és cinkádak, 1000 kgs. mérleg, 1930. évi hitelesitéssel, eladó Eötvös ucca 110 sz. 1711

Elköltözés
miatt különféle ingóságok azonnal, mindenáron eladók, Török Bálint ucca 22. sz. 1705

Egy
üzletberendezés és egy kis vaskályha eladó. — Csillag u 65 1765

Füszerberendezés
mérlegek, tűzhely, előszobafogas elcsón eladók Késes u 54

Wertheimkassza
állófogas ,konyhakredenc, sifon, ágy, asztal eladó. Hatvan u. 21. 1692

Eladó ház

Eladó
Nap uccán családi ház, 24 holdas tanyás birtok, Poroszlai túon villa-telek. Értekezni lehet: Nap ucca 4. szám Telefon: 12-83. szám. 1708—VIII—11

Sürgősen
eladó, Homokkert, Harsányi Gusztáv ucca 7. számú ház, három kis lakással 4000 pengőért Dienes iroda, Füvészkert ucca 16 10-w

Eladó
Bihari telepen egy 30 évre adómentes, jóljövedelmező uj ház, 2 szoba, konyha, terrasz és mellékhelyiségü lakással, melyen ezenkivül még egy szoba és konyha van, gyümölcsös és betonkúttal. — Ára 6500 pengő, de 1500 pengőért részletre megvehető. Értekezhetni GazdákBankja, Kossuth ucca. 1634

Eladó
vagy kiadó 4 szobás — szép uriház. Szent Anna folytatása — Budai Ézsaiás 14. 1670

Eladó föld

Eladó
Elepen 164 kat. hold búzatermő tanyás birtok, parcellázva is. Értekezn iKossuth u. 48. M-vo

Más kárán tanuljon!
Millió értékü finom ruhák válnak hasznavehetetlenné a moly- és a porkárok miatt. A szabadalmazott „Favorit" ruhazsák, bundazsák a moly álcáit elpusztítja, gyürődéstől, portól óv, évekig eltart, különös kezelése nincs, illata nem kellemetlen. Ára 1.50—3.50 P méret szerint. Körzeti főelárusitás: — „Favorit Áruház", Csapó u. 18. Prospektus díjtalan! 264 7-25

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.